

KELEIVIS
Prenumerata:
Amerikoje ir užsieniuose
metams \$4.00
pusei metų \$2.00
KELEIVIS
636 Broadway, So. Boston 27, Mass.

KELEIVIS

THE TRAVELER LITHUANIAN WEEKLY

KELEIVIS
Lithuanian Weekly
Published in So. Boston, Mass.
Since February 9, 1905
Address:
KELEIVIS
636 Broadway, So. Boston 27, Mass.

NO. 27

"Keleivis" Telefonas: AN 8-3071

SOUTH BOSTON, MASS., LIEPOS (JULY) 6, 1960
Entered as Second Class Matter February 23, 1905, at the Post Office at Boston, Mass., under the Act of March 8, 1879

Atskiro Numerio
Kaina 10 centų

55-IEJI METAI

Trumanas Bando Sutrukdyti Sen. Kennedy Kandidatūrą

Buvęs Prezidentas Trumanas Viešai Klausia Sen. Kennedy, Ar Jis Yra Pribrendęs Prezidento Pareigoms; Sen. Kennedy Atsikerta; Trumanas Siūlo Visą Desetką "Gerų Vyru," iš Kurių Pasirinkti.

Buvęs prezidentas Harry ir 14 metų kongrese. Senas S. Truman pereinęs savaitės prezidentūroje reikia jauno atsakovo nuo delegato pareigų į demokratų konvenciją ir toje konvencijoje visiškai nedalyvaus. Kodėl jis tą daro, jis žadėjo paaiškinti spaudai šestadienį.

Šestadienį spaudos atstovams Trumanas paaiškino, kad jis nenori važiuoti į partijos konvenciją, kuri jau iš anksto yra taip paruošta, kad vienas kandidatas neišvengiamai bus išstatytas kandidatu. Tuo kandidatu bus Massachusetts senatorius John Fitzgerald Kennedy.

Trumanas viešai klausė sen. Kennedy, ar jis jaučiasi užtenkamai subrendęs ir patyręs perimti Amerikos prezidentūrą sunkiose tarptautinėse politikoje aplinkybėse? H. S. Truman patarė senatoriui palaukti ir nesiveržti į prezidento vietą.

Savo partijai buvęs prezidentas Trumanas patarė nesileisti save suvaryti į uždarą konvenciją ir paminėjo, kad jis ir dabar stovi už senatoriaus Symington kandidatūrą, o jeigu partija jo nenori, tai Truman pasiūlė dar devynius vardus, iš kurių partija gali pasirinkti ir išstatyti tinkamesnį kandidatą, negu sen. Kennedy.

Paminėtųjų galimų kandidatų tarpe yra sen. L. B. Johnson iš Texas, kongresmonas Chester Bowles iš Connecticut, gubernatorius Meyner iš New Jersey, senatorius Clark iš Pennsylvania, sen. McCarthy iš Minnesotos, sen. Jackson iš Washingtono valstijos, sen. Gore iš Tennessee, gubernatorius Freeman iš Minnesotos, gubernatorius Collins iš Floridos.

H. S. Truman sakė, kad sen. Kennedy kai kurie per daug karšti šalininkai verbavo delegatus už Kennedy visokiais spaudimais, nors paties senatoriaus jis dėl to nekaltino.

Trumano pasisakymas ir jo paaiškinimas ir spaudos atstovų klausimus sukėlė didelio susidomėjimo. Bet pagalvinti mažai kas mano, kad jo pasisakymas paveiks partijos konvenciją, kaip nepaveikė ir 1956 metais, kada Trumanas rėmė Harrimaną, o konvencija parinko kandidatą Stevensoną.

Pirmadienį sen. J. Kennedy atsakė į H. Trumano klausimus ir abejojęs. Senatorius pasisakė jaučiąs pasirošęs prezidento darbui ir manosi turįs užtenkamai patyrino, nes 18 metų jau tarnauja kraštu—4 metus karo laivyno karininku.

NAUJA VĖLIAVA

Liepos 4 d. Amerika gavo naują vėliavą su 50 žvaigždžių. Tūkstančiai naujų vėliavų buvo iškelti įvairiose miestuose, nors nėra nusiųžengimas iškelti ir senąją 48 ar 49 žvaigždžių vėliavą. Amerikos paštas Havajuose liepos 4 d. išleido naują pašto ženklėlį su naująja 50 žvaigždžių vėliava.

ABIEM SKAUDA

Tai bulių kautynių Madride, Ispanijoje, vaizdas. Kai buliui ir pečius suvarė 3 ietis, jis supuko, ragais paspaudė matadorių ir metė jį aukštyn kaip plunksną. Jam teks ligoninėje pagulėti, bet galėję ir blogiau pasibaigti. Daugelyje civilizuočių kraštų tas "sportas" yra visai uždraustas dėl jo žiaurumo.

Kongresas Atmetė Senatorius Johnson Prezidento Veto Skelbia Kandidatūrą

Kongresas pereinęs savaitės gale atmetė prezidento veto dėl pakėlimo uždarbių pašto tarnautojams.

Kongresas pakėlė pašto tarnautojų uždarbius 7 su puse nuosimčius. Prezidentas tą įstatymą vetavo ir griežtais žodžiais išmetinėjo kongresui, kad jis neseka vyriausybės patarimus ir užkrauna ant izdo sunkią naštą be rimto pagrindo.

Tuo po prezidento veto kongresas daugiau kaip 2 trečdaliais balsų prezidento veto atmetė ir algų pakėlimo įstatymą įsigaliojo.

Ginčas dėl pašto tarnautojų algų pakėlimo jau seniai tęsiasi. Vyriausybė siūlė, kad kongresas pakeltų ir mokesnį už pašto pataravimą, bet kongresas tą prašymą tik dalinai teispidė, paštas vis dar duoda nuostolių, o pakėlus tarnautojų algas nuostoliai dar labiau padidės.

Amerika Sumažins Kubos Cukraus Biznį

Amerikos kongresas jau priėmė įstatymą, pagal kurį prezidentui duodama teinaisai visai nėra jau taip prieštaringi karo sutartiniai su Amerika, kaip opozicija tvirtino. Už sutartį stovindios partijos gavo tiek pat balsų, kaip ir seniau.

Kubos vyriausybė grąsina nusavinti visus amerikiečių turitus Kuboje, jei cukraus ižvežimas iš Kubos į Ameriką aukštesnėmis negu pasaulinės rinkos kainomis bus sumažintas. Pusė Amerikos piliečių turėtų Kuba jau nudaus reikalu ministeris gen. Jose Lopez Henriquez (apačioje).

ISLIKO GYVI

Kažkokie piktadariai mėgino nužudyti Venecuelos prezidentą Romulo Betanourtą, (viršuje), bet nepavyko—jis buvo tik lengvai sužeistas. Sužeistas ir vidaus reikalu ministeris gen. Jose Lopez Henriquez (apačioje).

Kuba Nusavino Naftos Valyklas

Kubos vyriausybė pereinę savaitę nusavino visas naftos valyklas krašte, kurios visos priklausė užsieniečiams. Pirmiausiai buvo nusavinta Amerikos piliečių pinigais įkurta Texaco kompanija, o paskui buvo nusavintos Esso ir Shell kompanijų dirbtuvės. Dirbtuvių vertė siekia virš 100 milijonų dolerių, o be to Kubos vyriausybė yra skolinga toms bendrovėms keliasdešimt milijonų dolerių už išvalytą naftą (gazoliną) atvežtą iš Venecuelos.

Naftos valyklos buvo nusavintos remiantis tuo, kad jos atsisakė valyti rusų atgabentą naftą. Valyklos sakė, kad jos turi sutartis su Venecuelos naftos kasyklomis ir tik tų kasyklų naftą gali valyti. Kubos vyriausybė aiškina, kad ji užpirkė daug naftos Rusijoj ir turi tą naftą išvalyti. Esą rusų nafta esanti pigesnė.

Shell bendrovės valykla priklauso anglams ir olandams, o kitos dvi valyklos yra amerikiečių.

Amerikos vyriausybė dar nieko nesakė, kaip ji atsišiepys į naują amerikiečių turto nusavinimą Kuboje.

Kipro Sala Greit Jau Bus Nepriklausoma

Kipro sala šiomis dienomis gauna nepriklausomybę, dėl ko jau seniai buvo susitarta, bet nepriklausomybės suteikimas buvo atidėliojama iki anglai ir Kipro salos būsimoji valdžia susitarė dėl kariškų bazių davimo anglams Kipro saloje. Ir bazių davimas buvo seniai sutartas, bet kai priėjo prie praktiško sprendimo, kur bazės bus ir kiek jos bus didelės, pasireiškė nuomonių skirtumai ir todėl ėjo derybos.

Galų gale klausimas sutartas, Lieka dar išsiaiškinti kai kurie klausimai tarp Kipro graikų ir turkų, bet tie klausimai nepriklausomybės suteikimo nebeužtės.

Laisvame Kongo Pirmosios Riaušės

Nepriklausomoje Kongo respublikoje jau įvyko pirmos piliečių riaušės, kurias policija šautuvų kulkomis nuramino. 10 žmonių riaušėse žuvo ir 20 buvo sužeisti.

Riaušės ar demonstracijos kilo dėl to, kad viena negrų giminė pasijuto nukriausta beskirstant ministrijas ir pareikalavo sudaryti atskirą provinciją, kur jie patys galėtų save valdyti. Lumumbos vyriausybė į šią reikalavimą atsakė kulkomis.

Munongo giminės negrai žada ir toliau tęsti kovą už savo autonomiją.

Kongresas Pertraukė Darbus Susirinks Rugpjūčio 15 d.

Kongresas Nebaigė Savo Darbų, Išsiskirstė Konvencijom; Vėl Susirinks Rugpjūčio 15 D.; Republikonai Nepatenkinti, Nepatinka nė Demokratams, Bet Darbas Nebaigtas; Posėdžiaus Rinkimų Įkarių.

Rusai Skubina Savo Pagalbą Kubai

Kubos vyriausybė perėmė savo rankas visas tris naftos valyklas (rafinerijas), kurios dirbs vyriausybės žmonių žinioje. Bet kur gauti naftos?

Tą klausimą Kubai pažadėjo išspręsti rusai, kurie jau yra pardavę Kubai nemažai naftos ir žada dar daugiau pristatyti. Jei Kuba greitai laiku negaus iš Rusijos naftos, jos pramonė ir žemės ūkis gali nukentėti.

Rusai savo pažadus pildo ir tankeriai su rusų nafta paskubomis plaukia į Kubą su nafta. Atėjo į talką ir Kinija, kurios vienas tankeris šiomis dienomis turi pribūti į Kubą su rusiška nafta. Bet kiek ilgai rusai galės atlikti tankerius aliejui gabenti į Kubą? Jei tų tankerių rusai turi daug, gerai—Kuba aliejaus nepitruks, bet jei ne—Kuba gali pajusti naftos badą.

Alžyro Derybos Dar Nepajudėjo iš Vietos

Alžyro arabų nacionalistų atstovai tarėsi su prancūzais dėl karo paliaubų derybų pradėjimo. Po kelių dienų pasitarimų arabų sukilėlių delegatai išvyko į Tunisą duoti raportą, kaip jiems sekėsi susikalbėti su prancūzais.

Grįžus delegatams į Tunisą Alžyro sukilėlių vyriausybė paskelbė, kad ji dar nesuėmė taikos derybų delegacijos į Paryžių, kol prancūzai nepažadės su ta delegacija skaitytis, kaip su laisvų žmonių delegacija, kuri galėtų daryti savo pareiškimus spaudai, tartis su savaisiais politiniais kalbiniais, kurie yra laikomi prancūzų kalėjimuose ir t. t.

Bet arabų sukilėliai durų deryboms visai neužtrenkė, todėl pasikalbėjimai gali bet kada vėl prasidėti. Tuo tarpu ir karas tęsiasi toliau.

CHRUŠCIOV AUSTRIJOS

Sovietų Rusijos diktatorius Chruščiovas dabar lankosi Austrijoje, kur jis palyginti dar mažai tesikilioja prieš Ameriką ir kitus Vakarų kraštus.

Nikita pasakoja austrams, kokie jie laimingi yra kai gali dėka Sovietų Rusijai gyventi neutralūs tarp Sovietų ir Vakarų.

Žmonės rusišką svečią pasitinka mandagiai, bet be jokio entuziazmo.

86-tasis kongresas nesusėjo užbaigti savo darbų iki liepos 4 d., kaip norėjo ir turėjo padaryti savo darbe pertrauką partijų konvencijų laikui. Daugiausiai atsilikęs su darbu yra senatas, todėl senatoriai galės švesti ir politikuoti tik iki rugpjūčio 8 d., o atstovų rūmai susirinks rugpjūčio 15 d., nes jiems mažiau darbo beliko atlikti.

Paskutiniajame posėdyje kongresas priėmė įstatymą apie sumažinimą Kubos cukraus importo. Pats cukraus importo sumažinimas iš Kubos paliktas prezidento nuožiūrai, kongresas tik davė jam įgaliojimą tą daryti. Iš svarbesnių įstatymų, kurie liko neužbaigti svarstyti, yra įstatymas dėl minimalinio uždarbio pakėlimo iki \$1.25 ar \$1.15. Taip pat liko nebaigtas svarstyti įstatymas dėl rūpinimosi senatvės pensininkų sveikata, butų ir mokyklų statybos rėmimas ir kiti.

Paprastai po didžiųjų partijų konvencijų prasideda rinkimų kampanija, kuri, tiesa, oficialiai prasideda tik po Darbo Dienos švenčių, bet tikrenybėje anksčiau. Šiais metais pačiame rinkimų kampanijos įsisiūbavime kongresas dar turės svarstyti politiniai jautrius įstatymus.

Republikonai Turi Savąjį 'Trumaną'

Demokratų partijoj buvęs prezidentas Trumanas kiek sudrumstė ramybę savo pasisakymu prieš sen. John F. Kennedy kandidatūrą.

Kiek panašiai ramumą ir republikonams drumsčia New Yorko gubernatorius N. Rockefeller. Jis dabar vėl priminė partijai, kad numatomasis partijos kandidatas prezidento vietai dar nesuformuluavo aiškios ir visuomenei priimtinos programos.

Gubernatorius sako, kad republikonų partijos vadai nenori varžytynių konvencijoj ir nori viską atlikti ramiai...

ANGLIJA PROTESTUOJA

Anglijos vyriausybė pasiuntė Kubai griežtą protesto notą dėl nusavinimo Anglijos ir Olandijos kapitalistams priklausiančios naftos valyklos Kuboje. Kubos revoliucinė vyriausybė nusavino valyklą todėl, kad ji nesutiko valyti rusų naftą. Kuba dabar pešis ir su anglais, ne vien amerikiečiais.

Skandalas! Chuliganizmas!

Pereitą savaitę Sovietų Sąjunga ir jos keturi satelitai Ženevoje nutraukė nusiginklavimo derybas ir išėjo iš derybų posėdžio galvatrukčiais, nesiteikdami net pasiklausti, kokius pasiūlymus Vakarų valstybės norėjo padaryti prie Chruščiovo paskutiniojo "plano" dėl nusiginklavimo. Sovietų bloko valstybių delegatai pasielgė taip, kaip gali elgtis tik neatsakomingi žmonės, kuriems net paprastas padarumas derybose yra neprivalomas.

Nusiginklavimo derybos Ženevoje vyksta jau daug mėnesių. Jos buvo pradėtos po to, kai Chruščiovas, besilankydamas Amerikoje, Jungtinių Tautų organizacijoje pasiūlė "tuoj pat ir visiškai nusiginkluoti." Derybose dalyvavo 5 Vakarų valstybės ir 5 bolševikiškos valstybės. Tokia nusiginklavimo konferencijos sudėtis buvo vadinama sudaryta "lygybės principu"—5 nepriklausomos Vakarų valstybės ir Sovietų Sąjunga su keturiais savo satelitais. Tokios "lygybės" reikalavo Maskva.

Birželio pradžioje Maskva, prie savo pirmojo plano pridėjo kai kurių pagerinimų, kurie Vakarų valstybėms atrodė gana svarbūs. Rusų naujuosius pasiūlymus Vakarų penkiukė svarstė ir nutarė iš savo pusės padaryti kai kuriuos siūlymus. Nutarė padaryti, bet nepadarė... Maskvos sprendimu, visos penkios bolševikiškos delegacijos, padariusios savo "deklaracijas," kad Vakarams rūpi daugiau šnipinėjimas, kaip nusiginklavimas, iš derybų posėdžio išbėgo. Taip ir pasibaigė vienas nusiginklavimo derybų tarpas.

Kada ta "išgiliavimo" komedija vyko, pirmininkavo deryboms lenkų delegatas M. Naszkowski. Jis niekam iš vakariečių nedavė balso ir leido kalbėti tik "saviškius," o kai tie atkalbėjo savo potierius, posėdį nutraukė, kepurės ant galvų ir marš pro duris.

Prancūzų delegatas Jules Moch išeinantiems bolševikų delegatams dar spėjo pasakyti mažą pamokslėlį. Jis sakė: "Tai yra skandalas! Tai chuliganizmas! Koks begėdiškas spektaklis! Jei tai yra jūsų demokratijos rūšis, tai aš galiu pasakyti tik tai, kad ji yra 'puiki'!"

Taip Jules Moch "palaiminti" Sovietų Sąjungos, Lenkijos, Rumunijos, Čekoslovakijos ir Bulgarijos delegatai išgiliau iš nusiginklavimo konferencijos.

Prie prancūzų delegato nuomonės apie bolševikišką "demokratiją" ir Maskvos diplomatišką chuliganizmą, nėra kas pridėti. Tai yra Nikitos Chruščiovo lygio diplomatija, kokią jis parodė ir niekindamas Amerikos prezidentą. Aukščiau juostos ir diktatoriams nėra lemta išskoti.

O kas toliau? Kadangi muštis niekas nenori ir prieš esamų ginklų negali, tai ir su Maskvos Nikitomis vėl reikės sėsti prie stalo ir bandyti kalbėtis dėl nusiginklavimo. Rugsėjo 20 d. susirinks posėdžių JT seimas, ten ir bus vėl proga chuliganiškos diplomatijos nutrauktas kalbas dėl nusiginklavimo atnaujinti. Su kokių pasisekimu, tai jau kita istorija.

APŽVALGA

JOKUBKA ĮSISMAGINO

Komunistų "Vilnius" redaktorius S. Jokubka rašo: "Nėbė Lietuvoje vyžų, medinių arklių... Pilni nedateklų ir vargo buržuazijos valdymo metai nuėjo užuomarštin, ir niekad daugiau nebegrįš. Gyvenimo lygis kyla, laimėjimas seka laimėjimą, naujas žmogus auga, šviesus komunistinis rytojūs aušta."

"Lietuva nebeemigracijos šalis. Joje vyksta didelio erdvės socialistinio rūmo statyba. Tokio rūmo, kuriame kiekvienam Lietuvos sunui ir dukrai užteks vietos, oro ir šviesos. Motulei senglavėlei niekad daugiau nebereikės verksti savo sūnaus, išvykstančio į tolimos Brazilijos kavos plantacijas, ar į Argentinos pampas, ar į Kanados miškus ieškoti darbo ir duonos..."

Taip džiaugiasi rusiško bolševizmo įsigalėjimu Lietuvoje S. Jokubka. Jis jau lieja džiaugsmo ašaras dėl greit įvykstančių 20 m. sukaktuvių, kai Lietuva buvo įjungta į Sovietų Sąjungą.

S. Jokubka "Lietuva matė," jis gi ten buvo. Lietuvoje jis matė "biurokratą ant biurokrato ir ant to biurokrato dar biurokratą," bet "Vilnius" skaitytojams apie tą negi pasakosi. Užtat "vyžų ir medinių arklių" Lietu-

voje jis nematė, o todėl ir dėkoja Nikitai ir Stalinui.

S. Jokubka paeina iš kažkur nuo Panevėžio. Teko ten būti "buržujų laikais," bet vyžų ir medinių arklių neteko matyti. Jei mūsų griėšnos akys nematė tokių dalykų prieš 35 metus, tai kaip būtų galėjęs Jokubka juos dabar matyti?

Jis sako, Lietuvos senglavės nebeverks išleisdamos savo vaikus į Brazilijos gyvatynus, į Argentinos pampas ir į Bolivijos salvas. Jokubelis pasakė šventą tiesą. Bet jei Lietuvos jauni žmonės važiuoja į Kazachstaną derliaus nuimti, arba į Tėm-Tau "Magnitkos" statyti, Lietuvos senglavės vis dar šluosto ašaras. O kai senglavėlių vaikai eina į rusų armiją tarnauti Kreme, Vladivostoke, Užkaukazy, ar kur nors už Uralo žemės galo, Lietuvos motinoms vis dar širdį skauda, nes nežino, ar jų vaikeliai sugrįš sveiki ir gyvi, ar gal kur pasiliks klaidžioję ir laimės ieškoti svetimojo šalelė...

S. Jokubka proklamuoja, kad Lietuva "nebeemigracijos šalis," bet jis nepaaiškina, kokių būdu 150,000 lietuvių dar dabar gyvena tolimose Rusijos tolybėse? Ir kaip jie ten pakliuvo? Jokubka negirdėjo, kad ir sen-

AMBASADORIUS IR DŽAZAS

Ghana ambasadorius Jungtinėse Tautose Alex Quai-Son Sackey viename New Yorko naktiniame klube mėgina pagauti modernaus džazo taktą.

Dievui žvakė, velniui kačerga

Kas atsitinka, kai klerikalų kairė nežino, ką daro klerikalų dešinė; Bolševizmo mėgėjas kuniginių laikraščio čempionu išrinktas; Dvokia, bet patinka.

"Keleivis," be abejo, gerai padarė demaskuodamas A. Šalčių, nesutipėjusį klerikalų rašėivą, nes, štai, dabar jį u pranciškonų "Darbininkas," apsimedamas lyg nebežinas tikrų faktų, pasiūlo net "priskirti" jį į socialdemokratų. Teisybės vardu, tebus čia leista paklausti gerbiamųjų tėvelių, kokią jie dabar sau sumanė stebuklą padaryti, tartum galima atversti per vieną naktį į "cičilikus" jų pačių katalikų žmogų po to, kai šis emė visiems jau per daug įgijęs savo nesiliaujančiu maskvinių "tiesų" atradimu bei skelbimu.

Jei netikite, štai faktai: "Tėviškės Žiburis" Nr 21 (541) 3 puslapy rašoma: "A. ŠALČIUS—DAUGIAUSIA BALSŲ GAVES LAIKRAŠTININKAS," (atsieit, jų konkurse) atrenkant, girdi, "10 ryškiųjų mūsų laikraštinių, kurie labiausiai buvo mėgstami ir laukiami 1959-60 m." Taigi, tas karštakošis yra neginčijamas "Tėviškės Žiburis" čempionas, katalikų mokslo draugijos organo, leidžiamo bei redaguojamo Toronto, Ont., senojų klebonijoj.

Kad nepadarytumėte toliau klaidos, jis nėra ten naujokas, ar tik atsitiktinai galvėlės motinos buvo gabenamos iš Lietuvos...

Jokubka džiaugiasi, kad Lietuvoje nebėra vargo ir bėdų. Bet jis nepasako, kiek Lietuvoje yra darbininkų, uždirbančių mažiau 600 rublių per mėnesį ir kiek yra kolchozininkų, kurie už darbadienį gauna 1 rublį ar pusantro ir javais apie kilogramą javų maišėtų su upelais.

Po Stalino pragaro ir pokarinio bėdų gyvenimas ir Lietuvoje šiek tiek pasikeitė, bet iki jokių būdų keptų balandžių dar taip toli, kad tik melagis gali pasakoti tokius pasakaites apie "auštantį" medaus ir kiselio gyvenimą.

Bolševikų melas yra visai nereikalingas. Jei Lietuvoj gyvenimas gerėja, Amerikos lietuviai tą tuoj sužino, o melais dantų neužkalbėsi.

pakliuvęs; anaipol. A. Šalčius yra senas "Tėv. Žiburis" "kolumnistas," net nuo 1949 m. rašęs apie viską. To laikraščio redakcija, (kurioje sėdi net du teologijos daktarai!) be abejo, aukštai vertina A. Šalčių, nes jau per 10 metų jo raštus talpina kaip neva labai svarbius į pirmą, ar antrą puslapį. Viskas būtų gerai, bet tas A. Šalčius, besidėdamas pasaulinio masto politiką, emė piršt bendradarbiavimą su bolševikais, cukrumi pabarstyta ir iškamšyta jo paties minkštais žodžiais.

Tai, aišku, krito į akis visiems, juo labiau, kad "T. Žiburis" čempionas taip rašo: "Jau treči metai savo savaitinėse apžvalgose, o jo produkcija 50 straipsnių per metus! Socialdemokratams jie ten ne tik nėra joks draugas, gi net priešingai, atrodo, kaip žmogus iš kitos planetos, neretai juos pašaipiai užkabina, pašiepia. Bet, tenka labai stebėtis, kodėl gi 'nieko nemato' patys katalikai, jie tyli keistai, tartum nebesuprasedami, kas čia darosi?"

Tiesa, negalima nutylėti, Jonas Matulionis, buvęs VLIK'o pirmininkas, puolė už tai "Tėv. Žiburis," priilygindamas "Liaudies Balsui," o pati A. Šalčių aštriai puolė "Draugas" Chicagoje, vadindamas jį net pretenzentu į Bimbos-Mizaros sosto įpėdinius. Bet rezultatai buvo visai menki: "Tėv. Žiburis" redakcija arogantiškai pamokė Matulionį neikišti nosies ne į savo biznį, (atsieit, jis nieko nežina), o A. Šalčius palikta vėl to laikraščio kolumnistu, leidžiant jam ir toliau reklamuoti pro bolševikišką "bendradarbiavimą," o čikagiešį "Draugą," atsikėrijimui, net išvadinant "historiška spauda."

Kaip suprasti A. Šalčių, kaip bepateisinti jį ar tą katalikų laikraštį, kuris naikina išpajiniojo į probolševikinių intrygų pinkles, ir tai savanoriškai, bet didieji katalikų šulai bei jų vedami veiksniai—dar tebetyli ligėsiol, tartum, laikė buvo tam permaža. O žalingas darbas palikta progresuoti; juk ir

neišmanėliui aišku, jei net 9 kartus sakysi, kad Stalinas—blogas, tikras žvėris, bet tik vieną kartą tegu ir vos girdimai pridursi, "et jis ne toks jau juodas velnias, o tik mes jį tokiu piešiam," tai visa jūsų antibolševikinė propaganda jau lieka be vertės; deja, to tartum nemato pati "Tėv. Žiburis" redakcija su savo teologais. Ir mūsų veiksniai, kuriuos gi veda geri katalikų vyrai, kauklydami net našlės skatiką dėl lietuviškų radijo vlandėlių, kad parodytų plačiau bolševizmo pavojų, nudavė, lyg tartum nemato, ką tikrų katalikų spaudoj, po pat jų nosimis, rašo A. Šalčius, tiesiog varydamas jų darbą į priešingą kryptį. Bet išvados tegali būti liūdnos, kai norima yla maiše paslėpti. Ir kai "Tėv. Žib." skaitytojų dauguma sau jau net "metų herojų" išrenka probolševikiškai keistų orientacijų žmogelį, tartum, tame "nieko blogo nėra," tas terodo, kaip giliai spėta užnuodyti kai kuriuos skaitytojus per katalikų laikraštį su tokiu dargi skambiu vardu. Bet kai vos tas pats A. Šalčius, net po tiek metų, dabar tik vieną iš tų savo "raščių" išmugeliavo į "Darbą," jau štai pranciškonų tėveliai lyg nubudo iš gilaus miego ir—vienu plunksnos brūkštelėjimu, nusikrato A. Šalčiaus, tą kataliką įrašdami tiesiai į socialdemokratų sąrašą! Kodėl ir kam?

O betgi tai ne viskas! Prieš A. Šalčių dar ir kitas buvo daug gudresnis rašėivą Vytautas Š., tikras sūktų žodžių meistris, kuriam "Tėv. Žiburis" redakcija per ilgus metus leido skelbti jo be galo išsagystus pliauškalus, kad "ir vis kolchozo čiulbia veverys," arba prisidengus ištraukomis iš biblijos pasakoti politines nesąmones ir vis tokias, kad iš jų tik Maskvai buvo naudės. Ir tam autoriui "T. Ž." redakcijos geri dėdės buvo atidavę visas duris.

Kova su tokio plauko paprazitais yra nelengva, ypač, kad jie nėra nei kvailiai, nei naivūs, o biblijoje, netingint, galima rasti citatų visokiausiam reikalui, tik netingėk parankioti. Po kelių metų, tačiau, didysis filibusteris nutilo, tartum, įkretęs į vandenį. Tautiečių būrys tik kraipo pečiais, sako, mat, atsiranda priemonių nutildyti liūliorių su per daug plačia burna, nors redakcija ir nieko nedaro, kad sustabdytų gyvybinių tautos problemų profanavimą ir užliūliavimą.

Be dėmės "T. Žiburiams" paliko, be abejo, neišdildomai, net pirmiau nei prasiuderio A. Šalčiaus afera, kurio, iš esmės, menkas nepriylgstamo Vytauto Š. gizelis.

Be abejo, religijos čia niekas nepuola, nei tikinčiųjų katalikų. Bet tiesa reikalauja pasakyti, kad tam tikri katalikų vadai puikiai religiją ir biznį suplaka į vieną blyną. Kad ne visada daug iš to naudos Lietuvai, ar pavergtai tautai, deja, tik aklas gali nematyti. Ir akivazdoje "T. Ž." liūdnos vargo su šalčiais, širvydais dera visu rimtumu paklausti: "ponai, ar jau norite ir vėl po senovei matuoti savo veikų naudingumą Lietuvai tik pagal jų sugebėjimą vikriai sukalioti tarp pirštų rožančių?"

Teisybės Mylėtojas

Kas savaitė

Rinkimai

Kitą savaitę, liepos 11 d. Los Angeles, Calif., mieste pradeda posėdžiauti demokratų partijos konvencija, kurios svarbiausias uždavinys yra išstatyti partijos kandidatus į prezidento ir viceprezidento vietas. Be to, partijos konvencija priima rinkiminę platformą, kuri betgi ir partijos politiką kongrese maža teturi įtakos ir yra daugiau lango papuošimas, ne politikos kelrodis.

Liepos 25 d. Chicagoje susirinks republikonų partijos konvencija, kuri, kaip atrodo, išstatys viceprezidentą Nixoną partijos kandidatą prezidento vietai.

Atrodo, kad ir demokratų partijos konvencija jau iš anksto yra apspėjusi iš vienas iš kandidatų į kandidatus, sen. J. F. Kennedy, viešai griausi turis konvencijos delegatų at tik ne daugumą savo pusėje, o todėl, girdi, nėra abejonės, kad jis ir bus išstatytas kandidatu.

Trumano bomba

Šeštadienį liepos 2 d. buvęs prezidentas H. S. Truman metė bombą į senatoriaus Kennedy rinkiminį burbulą ir bandė jį išspręsti. Ar tas jam pasisekė, daug kas abejoja. Esą, sen. Kennedy rinkiminė mašina taip sumaniai dirbo, kad dabar jau per vėlu senatoriaus kandidatūrą sutrukdinti. Ar tai tikrai taip, parodys tik konvencija.

Sen. J. F. Kennedy turi liberalo vardą. Bet dėl jo liberališkumo daug kas teisingai abejoja. Senatorius yra parašęs knygą apie kai kurių Amerikos įstatymų leidėjų drąsą ir būdo tvirtumą, nes jie drįso priešintis gatvės spaudimui ir savo pažiūras grynė nežiūrint jų nepopuliarumo. Knygą įdomu skaityti, bet pats senatorius Kennedy, kada reikėjo aiškiai pasakyti dėl "makartizmo" taip ar ne, pasirodė višai ne toks jau drąsus ir pasislėpė nuo viešumos su savo pažiūrom, jei jas turėjo. Pasirodo, kad vienas dalykas yra kalbėti apie drąsumą priešintis gatvės spaudimui ir visai kitas reikalas yra tokį drąsumą gyvenime praktikuoti.

Sen. Kennedy yra milijonierius, jo tėvo turtas siekia 250 milijonų dolerių ir tėvas kam tai gyresis, kad jo vaikas bus Amerikos prezidentu... Rinkimų kampanijoj Kennedy milijonai garsiai kalbėjo per puikiai organizuotą pro pagandos aparatą ir panaudojant katalikų bažnyčios įtaką pašnabzdų propagandai. Be to, daug kas mano, kad sen. Kennedy dar yra per jaunas ir neturi reikalingo patyrimo, kad galėtų sėkmingai stovėti priešakyje milžiniško krašto nelengvoje tarptautinėje situacijoje.

Trumanas kiek panašius samprotavimus ir norėjo pateikti demokratų konvencijai ir kvietė konvencijos delegatus apsigalvoti ir išvardijo 10 kitų kandidatų, kurie visi, jo manymu, yra daugiau verti sėdėti prezidento kėdėje.

Buvusio prezidento Trumano pasisakymas plačiai

nuskambėjo. Jis pradžiugino republikonus, o demokratų eilėse gal ir paskatins delegatus rimčiau pagalvoti. Gal?

North Dakotoj

Pereitą savaitę buvo vieno senatoriaus rinkimai N. Dakotos valstijoje. Rinkimai įdomus tuo, kad rodo didelį fermerių nepasitenkinimą Eisenhowerio administracijos farmų politiką.

N. Dakota yra republikonų tvirtovė, demokratai ten tik retkarčiais išsimuša į pirmą vietą ir kaip tik pereitą savaitę ten buvo vienas toks "retkarčias."

N. Dakotoj rinkimus laimėjo liberališkasis demokratas Q. Burdick, o republikonas gubernatorius J. E. Davis pralaimėjo. Tiesa, dar bus balsų skaitymas iš naujo, bet taip ar kitaip republikonų tvirtovėje demokratas pasirodė stipresnis dėl to, kad fermeriai nusigrižė nuo republikonų.

Jei N. Dakotos fermerius paseks kitų valstijų fermeriai, republikonams gali būti šių metų rinkimai gana karšti ir nemalonūs.

Afrika žygiuoja

Afrikoje pereitą savaitę gimė net keturius naujos respublikos. Trys buvusios kolonijos—Kongo, Somalijs ir Madagaskaras—gavo nepriklausomybę, o Ghana, jau keli metai nepriklausoma, pasiskelbė respublika, nors iš Britų Tautų Bendruomenės nepasitraukė.

Šiais metais dar kelios kolonijos Afrikoj gaus nepriklausomybę ir jų skaičių svarbiausia bus Nigerija.

Europos valstybių kolonijų likvidacija Afrikoje vyksta galvatrukčiais ir įdomu, kad kiekviena nauja Afrikos valstybė norėtų būti lyg ir centras, apie kurį spiestų kitos Afrikos iš kolonialinės priespaudos ištruktancios tautos ir giminės. Tokiu centru siūlėsi būti Ghana, vėliau buvusi prancūzų kolonija Gvineja, o dabar ir Kongo peršasi į vadus...

Kol kas vyksta Afrikos balkanizacija, o vėliau gal sulauksime federacijų, sąjungų ir kitokių vienijimosi pasireiškimų.

Kuba konfiskuoja

Pereitą savaitę Kubos revoliucinė vyriausybė padarė naują "pažangą" amerikiečių turtų nusavinimo srityje. Trys gazolino valyklos, dvi amerikiečių ir viena anglų ir olandų buvo perimtos vyriausybės žinion. Viso Kubos užgriebe apie 150 milijonų dolerių vertės turtą ir apie apmokėjimą net neužsiminė. Aliejaus valyklos buvo konfiskuotos todėl, kad jos atsisakė valyti iš Sovietų Rusijos atvežtą naftą, o jos atsisakė todėl, kad turi sutartis su Venecuolos aliejaus kasyklomis valyti tik iš ten atgabentą naftą.

O kas toliau? F. Castro žada tęsti konfiskavimus ir net žada vėliau iš amerikiečių batų padų konfiskuoti! Smarkus vyraus, kalbos nėra, bet koks to visko tikslas?

J. B.

KAS NIEKO NEVEIKIA
TO NIEKAS NEPEIKIA

Amerikos Lietuvių Gyvenimas

KAS SKAITO, RASO
TAS DUONOS NEPRASO

KAS NAUJO BROOKLYNE

Visokios žinios

83 metus einąs A. Žilinskas buvo susilaukęs visai bereikalingos viešnios-plaūčių uždegimo. Savo ir Skeivio pastangomis toji nelemtoji "viešnia" buvo išgyvendinta. Dabar A. Žilinskas jaučias smagiau, kaip gėrą "mūšį" laimėjęs.

Jo vienmetė žmonelė taip pat buvo tumpam laikui priblokšta, dabar jau jaučiasi tvirčiau.

Vasarai išaušus, kaip ir visur kitur, taip ir Brooklynio lietuvių visuomeninis gyvenimas gerokai apmirsta. Tai skaudžiausia pergyvena visuomenininkas A. Žilinskas. Tada jis jaučiasi labai vienišu:

—Nėra nė kur ir kaip nueiti pasišmonėti, šneketi; nė niekas pas mane į namus neatsilanko, — skundžias Antanas vienuos apniktas.

Pranas Lavinskas, pasitaręs su savo žmona, turimą spaudos rinkinį padovanojo Pensylvanijos universitetui, Philadelphiajui. Jau apie vieną toną tos spaudos rinkinio išvežė universitetan. Tuo būdu Pensylvanijos universitetas pasidarys savotišką JAV lietuistikos centrą, nes, be Pr. Lavinsko spaudos rinkinio, ten yra buvusio Lietuvos užsienio reikalų ministerijos diplomato, visuomenininko dr. Jurgio Saulio visa archyvinė medžiaga ir jo surinktas Lietuvos senųjų žemėlapių rinkinys.

Pranas Lavinskas, jau lietuvių spaudos rinkinio dalį išvežęs Pensylvanijos universitetui, jaučiasi kaip savo dukras išleidęs už vyrų ir kartu nusiminęs, kad reikalui ištekus, neturės progos JAV lietuvių ateivijos praiteo gyvenimo spaudos lapuose pasidairyti. Jo vienas pagrindinių troškimų, kad tas jo spaudos rinkinys būtų tinkamai išsaugotas ateinančioms lietuvių ir Lietuvos kartoms. Jo išmąnymu ir įsitikinimu, atsisiras kas nors ir tolimesnėje ateityje, kuris norės susipažinti su JAV lietuvių ateivių kovinga, veiksminga praeitimi, kada tiek daug buvo nuveikta ir atsieikta, lietuvių vardas tarp kitų atitinkamam aukštumon išskeltas.

Pr. Lavinskas ir kiti brooklyniečiai lietuvių pasigenda ilgamečio, daug lietuvių tarpe dirbusio, socialistinę mintį puresnio J. Glavesko, dabar jau keli metai Floridoje gyvenančio.

Sako: išvyko į šiltus vandenius ir ten sutirpo. Net laikraštyje žinučių neparašo. O štai jį Floridoje susirado pedagogai Valaičiai, seniau Brooklyn, o dabar Chicagoje gyveną, ir aplankė, keliolika dienų pas jį viešėjo.

Prof. dr. Jonas Valaitis su žmona taip pat buvo užsukęs pas Glaveskus Floridoje. Spėjiojama, kad po to atsilankymų J. Glaveskas pradės visuomenę ir spaudoje reikštis. Šito jam linki visi jo Brooklyn pasilikę bičiuliai.

Brooklyne daug kalbų sukėlė paskutinis Darbo žurnalo numeris. Visi stebisi ir kartu smerkia pridėtą priedą, prie straipsnio "Apmąstymai apie dabartį ir ateitį". Ešą, jei jau buvo reikalias tas straipsnis įdėti, parodyti, kad štai katalikų savaitraščio "Tėviškės Žiburių" nuolatinis bendradarbis esąs tokio įsitikinimo, tai tą straipsniuką buvo galima įdėti, kaip atskiroskaitytojo laiška, jei to straipsnio autorius yra Darbo skaitytojas. O galop, kodėl tas uolusis "Tėviškės Žiburių" bendradarbis su savo "apmąstymais" nepasirodė "Tėviškės Žiburių"? Jei jam ten nebuvo, sakysime, leista pasisakyti, tai derėjo apie tai ir "Darbo" skaitytojus informuoti, tai bent būtų buvę aišku, su kuo turima reikalias.

Dabar daug kas laukia ir spėlioja, kaip "Darbo" redakcija pasiaiškys atsidūrusi tokioje nemalonioje padėtyje.

Brooklyne kalbama, kad rugsėjo 3-4 d įvyks Lietuvių Socialdemokratų Sąjungos atstovų konferencija. Suvažiavimo vieta numatyta J. Paknio sodyboje, Thompson, Conn. Ten daug kas vasarą ir šiuo metu ten sveikata grūdina prof. St. Kairys.

Birželio 30 d. pas savo tėvus agronomą Jurgį ir Eleną Sirusus atvyko iš Lietuvos jų dukrelė Danutė, 16 metų amž.

j. v.

Dariaus ir Girėno minėjimas

Dariaus-Girėno Atlanto nugalėjimo 27 m. sukaktis bus iškilmingai minima šeštadienį, liepos 16 d. 3 val. popiet Lietuvos aikštėje prie paminklo (union, Stagg ir Hewes gatvių sankryžoje), o 5 val. vaizės Lietuvių Piliiečių Klube, čia mokės-tis \$2.00.

Minėjimą pradės Paminklo Komiteto pirm. Jonas Šaltis, po invokacijos kalbės Vienybės red. Juozas Tyšlavius, Lietuvos Laisvės Komiteto pirm. Vaclovas Sidzikauskas, Paminklo Komiteto nariai: Adv. S. Briedis, P. Montvila, J. Vyšnius, B. Spūdienė ir kitų organizacijų atstovai.

Tikimasi, kad atvyks ir aukšti miesto pareigūnai. Amerikos ir Lietuvos himnus sugiedos choristų grupė.

Biletų į vaizės prašoma iš anksto įsigyti iš Komitetų narių ir Lietuvių Piliiečių Klubų vedėjo K. Vaitaičio. Visus nuosirdžiai kviečiame minėjime ir vaizės dalyvauti.

Paminklo Komitetas

WORCESTER, MASS.

Daug kas atostogauja

Nuo liepos pradžios daug kas atostogauja. Štai Juozas Šalaviečius vyksta pas dukterį Birutę ir žentą kap. Cemarką į Atlantą Georgia valstybėje. Jam labai svarbu pamatyti, ar dideli pa-augo jo anukai.

Kleofas Zurlis išsėis Cape Code, M. Zemaitaitis vyksta kažkur į New Niujorko valstybės kalnus, jū-sų bendradarbis, šias eilutes rašantis, liepos 7 d. išvyksta į Sandaros ir SLA Seimus Pittsburghe.

Gražios skautų Joninės

Birželio 25 d. Maironio parke skautai prie degančio laužo pašoko, padainavo. Ten buvo susirinkę nemaža žiūrovų. Matyti buvo svečių ir iš toliau: Juozas Radzevičius ir Klimavičius iš Ansonia, Conn., dr. B. Matulionis iš Wallum Lake, R. I., ir kt.

Iš senųjų veikėjų mačiau J. Salaviečių, K. Ziurlij, M. Zemaitaitį, Alavošų, Tomkų ir kt.

Noriu padėkoti Jonui Pipirui už mums sėdėti geros vietos suradimą vakarą praleidome labai maloniai.

Padidėjo bedarbių skaičius

Paskutiniuoju metu padidėjo bedarbių skaičius. Amecan Steel and Wire bendrovė paleido 350 darbininkų, sumažėjo darbai ir kituose vielų fabrikuose. Nedarbas palietė ir nemaža lietuvių.

Gal ir jis pasveiks

Pernai su ekskursija į Lietuvą važiuojęs asmuo grįžo "pasveikęs". Liepos 6 d. 56 tokių "ligonių" vėl išvyksta iš Niujorko į Maskvą, o iš ten į Vilnių. Su ta ekskursija vyksta ir didelė "ligonis" Alena Janulienė-No-reikienė. Lauksim, kad ir ji grįš "pasveikusi" nuo komunistinės choleros.

Vykstu į Seimą

Visiems geriausias kloties, grįžęs iš Pittsburgho seimų, daugiau parašysiu.

J. Krasinakas

CALGARY, ALTA

Kanados Vakarų lietuvių sąskrydis

Antrasis Kanados Vakarų lietuvių sąskrydis bus liepos 9-10 dienomis Calgary mieste. Dalyvaus Calgary, Edmonton, Lethbridge, Vancouver Lietuvių Bendruomenės Apylinkės. Iš Montrealio atvyks Bendruomenės pirmininkas V. Kęsgaila ir kt.

Broliai ir sesės, ruoškitės tame sąskrydyje dalyvauti. Ten bus progos pasvarstyti, kaip lietuvių čia išlaikyti, kaip savo balsą už Lietuvos laisvinimą žiame krašte smarkiau pakelti, be to, bus galima sutikti seniai matytų pažįstamų, draugų ir giminių, matyti garsiąją Calgary šventę.

Liepos 9 d. 3 val. vak. bus posėdis, o vakare 6 val. koncertas. Jame dalyvauja solistės Baltrušaitienė iš Calgary ir Smitienė iš Edmontono ir Edmontono tautinių šokių grupė.

Tą patį vakarą 9 val. bus šokiai ir vaizės.

Liepos 10 d. 11 val. iš Edmontono atvykęs kun. J. Grigaitis atlaikys mišias šv. J. Kryžiaus koplyčioje, o 2 val. popiet Nevadų ūky-

je Crossfelde bus gegužinė su užkandžiais ir gėrimais, o meninė dalis ir šokiai bus Lenkų salėje.

Kviečiame visur ko gausiau dalyvauti ir tuo būdu padėti mūsų visų ryšius sustiprinti.

Calgary L. Bendr. valdybos vardu

M. Leičinakas

MIAMI, FLA.

Mūsų ligonys

Keleiviečiui J. Stevenso-nui buvo padaryta operacija, dabar jis jau namuose sveiksta, žada važiuoti į šiaurę pas dukterį ir sūnų. Linkiu jam sugrįžti visiškai sveikam.

Negaluoją ir Swolkinas. Linkiu jam būti sveikam.

Pagerbė tėvus

Birželio 19 d. Lietuvių Klube buvo bankas tėvams pagerbti. Jame buvo virš 100 asmenų. Vyrų mokėjo \$3, o moterys nieko. F. Mockus ir A. Benis davė po \$10.

Visi buvo gerai pavaišinti.

Didina salę

Lietuvių Klubui salę bus padidinta. Tam reikalui nebus pardavinėjama šerų, bet imama gryna.

Mirė B. Zalis

Mirė Baltramiejus Zalis, 67 metų amž., liko žmona Verna, 2 brolių. Priklausė SLA 44 kuopai ir Lietuvių Klubui.

Išsirašė Keleivį

Per mane užrašė Keleivį metams liuksa Šimkienė.

Miestas auga

Miami jau turi 917,865 gyventojus. Naujai atvykę vieni perka senus namus, kiti skypus ir statosi naujus namus.

C. K. Braze

CHICAGO, ILL.

Iš Lietuvos atvažiuo A. Kaušienė

Birželio 28 d. iš Lietuvos lėktuvu atskrido Antanina Kaušienė su dukrele Irena. Jos gyvena Kaune. Karo viesulas jas buvo atskyręs nuo vyro ir tėvo, kuris dabar gyvena Chicagoje (4359 So. Paulina St.). Taigi dar vienai šeimai pav-yko vėl į krūvą susirinkti.

TURIME LIETUVOS ISTORIJA

Dar turime dr. V. Sruogienės Lietuvos istorijos kelis egzempliorius. Tai didžiausia ir visiems suprantamai parašyta knyga, 947 psl. kaina \$12. Kainą pakė-lė leidėjai.

SOPHIE BARCUS

RADIO VALANDA
Visos programos iš WOPR, 1490 kil. AM 102-7 FM
Kasdien: nuo pirmadienio iki penktadienio 10-11 val. ryto.
Šeštadienį ir sekmadienį nuo 8:30 iki 9:30 val. ryto.
VAKARUSKOS: pirmadienį 7 val. v.
Tel.: HEMLOCK 4-2413
7159 S. MAPLEWOOD AVE. CHICAGO 29, ILL.

CONNECTICUT KLONIUOSE

NEW BRITAIN, CONN.

Pabėgo iš kalėjimo, bet pagavo

Antanas J. Velička, 52 m. amž., už pasikėsinimą ant siuvėjo gyvybės Hartforde buvo nuteistas kalėti nuo 4 iki 25 metų. Tai geras "paukštis", jis yra net Sing-Sing kalėjime Niujorke sėdėjęs 10 metų. Paskutinę bausmę jis atliko Wendersfield kalėjime.

Sėdėdamas jis laikėsi labai gerai, to dėl sargyba jį mažai dėmesio tekreipė. Daug kartų jam skirdavo darbus už kalėjimo ribų. Taip buvo ir tada, kada jis pabėgo. Tada jam buvo pavesta pauti žolę už kalėjimo sienų. Jis ta proga pasinaudojo ir pabėgo, bet po dviejų su puse metų buvo pagautas Niujorko "bomby-nėj".

Dabar jis sėdi Hartfordo kalėjime ir laukia teismo už pabėgimą iš kalėjimo.

Lietuvis pulkininkas

Vietos lietuvių Tamo Zdančiuko, gyv. 292 Elm St., sūnus Vincent P. Zdančiukas pakeltas į pulkininko leitenanto laipsnį.

Jis baigė vietos viduriniąją mokyklą, o 1941 m. Floridos universitetą. An-trajame pasauliniame kare jis tarnavo oro pajėgose ir puolė prieš 50 kartų. Korėjos kare jis kaudamasi su raudonaisiais ore išbuvo 455 valandas. Viso laiko jis yra skraidęs 3,734 valandas. Už pasižymėjimus yra apdovanotas įvairiais ženklais. Dabar tarnauja Bangor, Me., oro bazėje.

Pr. Nauncikas

GROTON, CONN.

Gal streikuos submarinų statytojai

General Dynamic bendrovės skyriaus, kuris stato atomo jėga varomus submarinus, darbininkai nuo gegužės pradžios veda de-rybas dėl naujos sutarties, bet iki šiol dar nesutarė. Pagaliau unija nutarė skel-bti streiką, jei bendrovė nesutiks jos sąlygų priimti, bet kadangi submarinų statyba yra susiinteresavusi ir valdžia, tai manoma, kad bus daroma pastangų prie streiko neprileisti.

Jei streikas būtų, jis pa-liestų 7,300 darbininkų.

Pr. Nauncikas

BRIDGEPORT, CONN.

Columbia Record žada išsikelti

Columbia Rekord bendrovė grąsina savo dirbtuvę iškelti į Pitman, N. J. Jei taip įvyktų, darbo netektų 650 darbininkų. Tai skaudžia palietų Bridgeportą, nes jame ir taip jau bedarbių didesnis nuosimtis negu kituose valstybės miestuose.

Baudžia streiklauičius

Antonio Alves, nekrep-damas dėmesio į lėktuvų fabriko darbininkų streiką, nuėjo dirbti. Vieną naktį jis išgirdo 3 sprogimus prie savo namo. Pasirodo, kad

sprogo daug pripildtos bom-bos, kurios apdrabstė jo namus ir automobilį.

Pr. Nauncikas

WATERBURY, CONN.

Lietuvių Klubu gegužinė

Lietuvių Piliiečių Politinio Klubu gegužinė bus sekma-dienį, liepos 17 d. Bellevue parke (36 Lakewood Rd.). Gegužinė bus net jei ir lie-tuvai, nes ten yra kur nuo jos pasislėpti.

Grieš geras Exie Rudačio orkestras, bus skanių už-kandžių ir gėrimų. Į gegu-žinę yra pakviesti ir mies-to aukšti pareigūnai. Klubu valdyba kviečia narius ir visus kitus lietuvių gegu-žinę dalyvauti ir užtikri-na, kad niekas nesigailės čia atvykęs.

HARTFORD, CONN.

Vairuotojai nesutaria

1,100 keleivinių autobu-sų vairuotojai vis negali su darbdaviais susitarti. Jau 10 mėnesių jie dirba be sutarties. Galų gale jie sutiko pasiduoti trečiųjų teismui. Su tuo sutiko ir darbdaviai.

Trečiųjų teismas sudary-tas iš Niujorko Arbitracijos Akademijos prezidento Aa-ron Harvtz, dir. John Ga-herin iš New Haven ir gu-bernatoriaus Ribikoffo.

Pr. Nauncikas

PROVIDENCE, R. I.

Mirė S. Simonavičius

Birželio 15 d. gaunu ži-nią iš Kingston, Pa., kad mano brolis Stasys baigė savo gyvenimo dienas, su-laukęs 70 metų amžiaus. Jis paliko be manęs dar liūdintis dvi dukteris—Sylvia Littee ir Gracia Bowman, seserį ir brolį Lietuvoje ir seserį Antosę Rašimienę Sioux City, Io-wa.

Kadangi velionis visą gy-venimą buvo vargonininkas, tai palaidotas su bažnyt-nėmis apeigomis. Per jo klebono kun. A. Ežerskio gedulingas mišias gražiai giedoję grupę vargoninin-kų. Kapuose klebonas pa-sakė graudingą pamokslą.

Brolis Stasys, lai būna Tau lengva šios šalies žemele, kur Tu išgyvenai daugiau ne pusę savo gyvenimo!

Bronius Simonavičius

PRASOME PASKOLINTI

Kas turi lietuvių socialis-tų liaudininkų partijos programą, išleistą Petrapily, rodos, 1917 metais, prašom paskolinti. Pasinaudoję tuoj grąžinsime.

"Keleivio" redakcija

ADMINISTRACIJOS PRAŠYMAS

"Keleivio" administraci-ja prašo mielųjų Keleivio prenumeratorių, kurie kel-čia adresus, pranešant nau-ją adresą nepamiršti para-šyti ir senoją.

AMERIKOS IDOMYBĖS

Parašyta S. MICHELSONO važiuojant pažiūrėti Amerikos. Joje aprašoma:

Apie kelią nuo Alaskos; Vaizdai nuo Atlanto iki Pacifiko; Darbininkų fabriko Vakarose; "Proletariato diktatūra"; Ispūdiškai iš Kalifornijos; Raudonmedžių imperija; Apie Hollywoodo žvaigždes; Kaip lietuvis vyną daro; Amerikos dykumos; Mirties klonis; Suakmenėjęs miškas; Yellowstone Parkas su verdančiais šaltiniais, meškomis ir tt.; Grand Canyon tarpekli; Ispūdiškai iš Meksikos; Bulių kova; Pas mormonus: jų tikyba, praeitis ir dabartis; Eklaras, kuriame žmogus neskaista; Neįmatuoti Texas valstijos turtai; Floridos vaizdai; Jaunystės šaltinis; Kaip gyvena rezervatų indėnai; Nuostabių potėmių urvai; Upė po žeme; Žuvis be akių... Ir daug, daug kitų idomybių! Su gražiais paveikslais.

Knyga jau išėjo. Užsisakiusiems knygą tuoj pat siunčiame. Kaina 75 centai.

"KELEIVIS"

636 East Broadway So. Boston 27, Mass.

Iš Pavergtos Lietuvos

Slubuoja pieno ir mėsos gamyba

(E) Partijos Centro Komitetas ir Ministerių Taryba bendrame paskelbime pažymi, kad per 5 mėnesius net 33 rajonai nepatei- boje. Ypač atsilikę Alytaus, sinamai atlikę pieno gamy- Nemenčinės, Kupiškio, Jo- navos, Kalvarijos rajonai.

Dviejų jardų ilgio šamas

(E) Nemuno ir Neries santakoje upės tekė į kra- tą išmetė šamą (wels), il- gis buvo 2 jardai, o svė- ris apie 80 svarų. Tai di- dziausias Nemune pagautas šamas nuo 1938 metų. Tais metais prie Smalininkų bu- vo pagautas dvigubai di- desnis šamas, svėręs 156 svarus.

Negerovės švietimo srityje

(E) Okupuotos Lietuvos Aukščiausios Tarybos tre- čiojoje sesijoje buvo plačiai paliestas šio meto švietimo klausimas.

Ministerių tarybos p-ko pavaduotoja L. Diržinskaitė, kalbėdama apie švieti- mą, pabrėžė daugelį nege- rovių šioje srityje.

Paz. dėl vietinių tarybų ir švietimo darbuotojų ap- silėdimo, šiemet 4300 vaikų nuo 7-15 metų amžiaus ne- simoko septynmetėse mo- kyklose. Rokiškio, Ramyga- los, Šakių, Molėtų, Vilniaus, Jonavos ir kai kuriuose ki- tuose rajonuose blogai vyk- domas privaromojo moky- mo įstatymas. Daugelyje vietų prekybinės organiza- cijos neprišta mokslei- viams skirtos avalynės, pa- togių tvirtų drabužių. Bai- gusių vidurinę mokyklą skaičiaus atžvilgiu Lietuva yra žymiai atsilikusi nuo kitų sovietinių kraštų: iš 1000 gyventojų 175 tėra

baigę vidurinę ir septynme- tį mokslą.

Vilniaus miesto įmonėse dirba 20.000 jaunų darbi- ninkų, kurie neturi nė vidu- rinio, nė septynmetio išsi- lavinimo; tik 4000 jaunuoi- ū ir merginų mokosi darbininkų jaunimo mokyk- lose. Panaši padėtis yra daugelyje kaimo vietovių.

Sekanciais mokslo metais rajonų ir miestų vykdomeji komitetai siūlo pusėje visų vidurinių mokyklų organi- zuoti klases su gamybiniu viduriniu mokymu. Kalbė- dama apie trūkumus orga- nizuojant moksleivių gamy- binę praktiką žemės ūkyje, Diržinskaitė toliau pastebi, kad darbas neretai organi- zuojamas be ryšio su teori- niais užsiėmimais, mokiniai tepanaudojami kaip „darbo jėga“.

Mokykloms trūksta patalpų. Valstybės skiriamų lėšų neužtenka išspręsti mokyklinių patalpų trūku- mo problemai, gi mokyklų ir bendrabučių tinklo plėti- mas iniciatyvinės statybos keliu toli gražu negali šio mokyklinių patalpų trūku- mo pašalinti. Be to, Lietu- voje nėra nei vienos įmonės, kuri galėtų gaminti mokykloms gerus, šiuolaiki- nius baldus, įrengimus ir kitą būtiną inventorių.

Kalbėdami apie mokytojus, ji pažymėjo, kad šiuo metu Lietuvoje yra 12.400 moky- tojų, kurie turi aukštąjį ir neuzbaigtą aukštąjį moks- lą. Vietinės tarybos nesirūpi- na mokytojų buitinių sąlygų pagerinimu. Lygiai mažai jos domisi mokinių sveika- tingumo klausimais. Kai kuriose kaimo mokyklose nesilaikoma sanitarijos ir higienos reikalavimų, dau- gelyje bendrabučių ir net kai kuriuose internatuose trūksta tvarkos ir švaros.

tragediją, melodramą, pra- muginę komediją, vodevili- nį sceninį veiksma, operetę ir davė pirmąją lietuvišką operą (Miko Petrausko „Eglė žalčių karalienė“).

Liaudinio teatro drama- turgijoje, pirmieji panau- dodami socialinę tematiką, originalius scenos veikalus Amerikoje rašė Bronius Vargšas-Laucevičius, J. J. Zalpys (Zolp), Marė Dun- duliene. Amerikos lietuviai taip pat, patys pirmutiniai, davė tautinei scenai origi- nalią istorinę tragediją. Jie, irgi pirmieji, pradėjo vai- dinti religinius vaidinimus- skaitlingo vaidintojų sąs- tato spektaklius (Marija Magdalietė, Šventoji Ag- nietė bei panašius).

Scenos mylėtojų-mėgėjų lietuviškoji veikla, iš Ame- rikos persimetusi į lietuviš- kas kolonijas Rusijoje, po to į Rytprūsius, tik po 1905 metų revoliucijos gavo pro- gą išbūti Lietuvos terito- rijoje. Anas saviveiklinio pobūdžio veikimas, savąja esme buvęs utilitarinis, tar- navo ne vien kaip tautinei samonei kelti priemonę, bet ateidavo į talką labdarybei, visuomeniniam, politiniam ir kitokiam aktualiam rei- kalui. Meniniai siekimai, ilgai visi labiau ryškėja, tebuvo tik pavienių asmenų bei retesnių sambūrių troš- kimas, pastebimas dažniau- siai tose vietovėse, kur va- dovavo išsimokslinę specia- listai ar pasitaikė paruošia- muosius mokslus ėjusi, me- ne tobulėjimo siekusi jau- nuomenė. Gal tik Miko Petrausko dėka, skleidusio Amerikoje lietuvių tarpe muzikinę kultūrą, Lietuvos Operoje vėliau pasirodė tin- kami pirmose padėtyse iš- kilti Mariona Rakauskaitė, Antanas Sodeika, Jonas Bu- tėnas bei kiti. Nemažai ir kitų Amerikos lietuvių dai- navo Kauno Operos spek- takliuose.

Meninis Lietuvos teatras ir saviveiklinė lietuviškoji scena

Jei Amerikoje teatrinis lietuvių veikimas ypatingai buvo stiprus Brooklyne, N. Y., Chicagoj, Ill., kolonijo- se, o muzikiniu atveju kurį laiką retus pavyzdžius rodė Bostono, Mass., lietuviai, kai išskirtina lietuvių sce- ninė veikla buvo Petrapi- lyje ir Rygoje, tai Lietuvos platuose iki pirmojo pasa- uolinio karo meniniam sava- jam teatru keliu labiau- siai ruošė Vilnius ir Kau- nas. Tarp kitko, iš Kauno mėgėjų, išvykusių į Rusiją teatrinio meno pasimokinti, išliko tokios retos lietuvių meninės scenos pajėgos kaip Ona Rymaitė, Antanas Sutkus ir Aleksandras Vi- tkauskas. Kauno iš dalies tapo paveiktas ir dar vienas įžymusis Lietuvos scenos menininkas - K a s t a n t a s Glinskis.

Klojimų, bažnytkaimių, miestų ir miestelių lietuviš- kas saviveiklinis teatras, išsiskyrus Šiaulių miesto mė- gėjus, meninei Lietu o s scenai jokio įnašo nėra su- teikęs, tačiau yra suvaid- nęs milžinišką vaidmenį tautinio atgimimo-kovos už gimtąją kalbą ir kultū- rinio sąmonėjimo-raidoje bei nacionalinio apsispre- dimo procese.

Būdinga, kad laisvuju Lietuvos laikotarpiu krašte veikdavo net iki 1,200 įvai- riausių tikslų vaidybos sam- būrių bei ratelių. Juos už-

tikdavai kiekviename baž- nytkaimyje, kiekvienu me mažame miestelyje. Tai bu- vo šaulių, pavasarininkų, jaunaliuvių bei kitokių „politinių atspalvių“ vai- dintojų būreliai, neretai vieni kitiems skolinantieji „artistus“ bei kitokius kū- riamuosius išteklius. Ne- sunku buvo atspėti, jog toji savosios scenos pamėgimo tradicija siekia dar svetimos priespaudos laikus.

Šiandien Lietuvoje savi- veiklinis vaidintojų veiki- mas yra dar labiau išsiplė- tęs ir valdantiųjų yra gan griežtai kontroliuojamas: ir kiek tai liečia atitinkamų politinių idėjų skleidimą, ir meninių pastangų atžvilgiu.

Meninis-profesinis te- atras Lietuvoje oficialiai yra susikūręs 1919 metais, Vilniuje. Tos scenos kūrėju laikomas Juozas Vaičkus. Bet pastovus Dramos bei Operos teatras Kaune pra- dėjo veikti tik 1920 metų pabaigoje. Laikui bėgant, atsirado nuolatiniai Dramos teatrai Šiauliuose, Panevė- žyje, Klaipėdoje ir nuo 1940 metų—Vilniuje. Ope- ros bei baletu teatras iki 1941 metų tėra buvęs tik Kaune, bet vokiečių okupa- cijos metu duris atidarė ir Vilniaus Opera, o maždaug tuo pat metu Kaune pradė- jo veikti Operetės pastovus teatras. Kiek anksčiau susi- kūrė Vaikų bei Jaunimo teatras. Šiuo metu teatrinis tinklas yra prasiplėtęs: nuolatinis Dramos teatras veikia ir Kapsuke (Mari- ampolėje), o Kaune atgai- vintas, sąstatu bei darbu praplėstas, Valstybinis Dra- mos Teatras. Seinuo s e Valstybės Teatru rūmuose yra Muzikinis Kauno teat- ras.

Visi teatrai Lietuvoje yra valdžios išlaikomi. Veikia 46-48 savaitės metuose ir vadinamo „sezono“ metu vaidina kasdien, kiekvieną bemaž vakarą keisdami vai- dinamus veikalus.

Lietuvoje (iki 1940 me- tų vasaros) provinciją ap- tarnavo Valstybės Šiaulių-Klaipėdos ir Kauno teatrai. Pirmasis lankė ypač žemai- tijos ir Šiaurės Lietuvos vietoves, o Kauno Dramos Teatras viešnagėms vykda- vo į Suvalkią ir į rytų Aukštaitijos miestus. Kau- no Opera ir Baletas pilno sąstatu išvykas dar į Klai- pėdą, Šiaulius ir Panevėžį.

Stiprus pusiau profesiniai vaidintojų vienetai yra buvę Mariampolėje, didesnės me- ninės pastangos buvo pas- tebimos Ukmergėje, Pane- vėžyje ir Tauragės scenos mėgėjų tarpe.

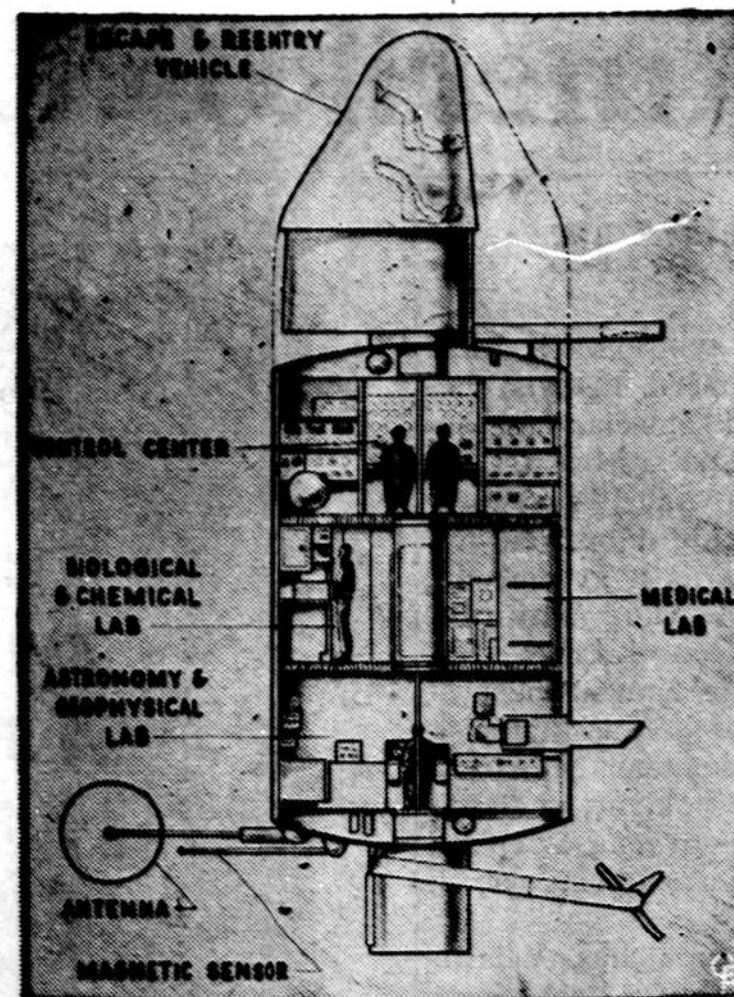
Lietuvos scena, pirmuo- sius žingsnius žengusi pi- lietinio bei visuomeninio akstino vedama, po dvide- šimtmečio virto menine— profesionaline ir per naują- jį dvidešimtmetį visose srityse yra atsiekusi retos pa- žangos, daugeliu atveju ne- atsilikdama nuo kitų Euro- pos kraštų teritorinių lai- mėjimų.

Pakalbinkim draugus ir kaimynus užsisakyti „Keleivį.“ Kaina metams tik \$4.00

GAVOME NAUJĄ ZODYNĄ

Lietuviškas angliskas žodynas, parušė Vilius Peteraitis, 586 puslapiai, kaina \$7.00.

LABORATORIJA ERDVĖJE

Manoma, kad jau 1965 m. bus paruoštos tokios susi- siekimo priemonės, kuriomis į erdvę galės ir žmogus skristi. Čia matome tokį erdvės „automobilį“, kuria- me įrengta laboratorija erdvei tyrinėti. Joje bus 4-6 žmonės, kurie galės dirbti taip, lyg jie būtų žemėje.

Atminkim savo pažadus

LEONAS TOPELIS

Man vis prisimena Chi- cagos Lietuvių Tarybos na- rio Alfonso Wells, minint Vasario 16 d. šventę, pasak- ytoje kalboje šie žodžiai: „Aš esu žemaitis, nes mano tėvai buvo žemaičiai. Esu lietuvis-žemaitis, nors gi- miau Amerikoje“.

Tai reikšmingas pasaky- mas, kad gimti lietuviu ir tokiu pat būti galima ne tik Amerikoje, bet ir kiekvie- noje kitoje valstybėje.

Taip pat man prisimena tie netolimos praeities lai- kai, kuomet prieš savo norą ir valią buvome priversti slėptis nuo žmogaus-žvėries sunaikinimo ir iškoti prie- globščio svetur, klaidių min- čių ir nežinios gaubiami ir, neapsirikius pasakės, kad tada kiekvienas iš mūsų mintimis ir lūpomis giedo- jome „Lietuva Tėvynė mūsų...“ ir kiekvienas pasiža- dėjome, koks likimas beis- tiktytų ir kur begyventumė, dirbtų ir aukotis už tėvynės laisvę, nežiūrint kiek ilgai tektų svetur gyventi.

Taip. Lietuviai esame mes gimę, lietuviai turime ir būt... mus visus įpareigojo net vokiečiai Saureveinas.

Kelerius metus skurdome DP vardu paženkinti. Kur kas išmanėme ir galėjome, stengėmės iš tokio likimo pabėgti į užjūrius, kad pa- tys galėtume savo ranko- mis pelyniti duoną, numesti aš nelemtą pirmąją vardą, kurdami geresnį gyvenimą, atliekamą skatiką ir pas- tangas aukoti tėvynei Lie- tuvai, į kurią sudėję esame visas viltis, kad grįšime į laisvą ir nepriklausomą ir vėl iš nujo tiesime pamatus, statysime ją gražesnę, lai- mingesnę ir stipresnę.

Nuo pat bolševikų įsiver- žimo į Lietuvą už mus be- jėgius rūpinosi šios šalies senieji lietuviai ateiviai, iš savo draugijų sukūrę dvi pagrindines stiprias organi- zacijas: Altą ir Balfą, kurių svorį ir aktyvią veiklą įver- tino teigiamai ne tik Ame- rikos vyriausybė, ir kiekvie- nas iš mūsų daugiau ar ma- žiau pajuto jų reikškimą paramą ir kaip anksčiau,

taip ir dabar šios organiza- cijos yra reikalingos, veik- smingos ir nepamainomos.

Didžiausioji mūsų išeivi- jos dalis—tūkstančiai pa- sisklaidė po platųjį vaka- rų žemės pusrutulį šiapus Atlanto, o daugiausia mūsų priglaudė Dėdė Sam a s. Išlipus į krantą, mums pir- mus žingsnius žengti į lai- mingesnį ir geresnį gyvenimą padėjo mūsų senieji ateiviai.

Visi, kas galime, norime ir netingime dirbti, atsisto- jome ant savo kojų. Me- džiagiškai daugiau ar ma- žiau per palyginti neilgą laiką apsirūpinome. Tik šir- dyje žaizda ir tuštuma pasiliks ilgai. Tai vis per- gyventos ir net labai žiau- rios kančios ir ilgesys tų, kurie negailęstingų kaniba- lų - bolševikų kankinami, žudomi ir marinami. Pasili- kusieji kovojo ir gynėsi nuo žmogžudžių komunistų, trė- mimai už Uralo, kalėjimai ir mirtis nelygioje kovoje pareikalavo tūkstančių bro- lių ir sesių gyvybių. Gyvi likusieji vargsta. Ar laisvėje gyvendami galime jų pa- gelbos balso negirdėti?

Senųjų ateivių dalėlė nu-ėjo Lietuvos valstybės ir tautos priešams tarnauti, to dėl jie išsibraukė iš lie- tuvių bendruomenės tarpo ir apie juos nėra prasmės kalbėti.

Be girdžių ir ne iš vieno naujųjų ateivių, kad jau Lietuvą beveik primiršęs, esąs amerikonas, priėmęs šio krašto pilietybę. Ką tai paklydusiai iš savo kaime- nės avelei turėtų pasakyti tie tūkstančiai lietuvių, ku- rie gimė ir augo Amerikoje ir visomis išgalėmis dirba Lietuvos išlaisvinimo dar- bą? Argi pilietybės priėmi- mas sunaikina tautiškumą ir gali bent ką atpalaidoti nuo kovos už tėvynės lai- svę? Ir ar galima tuo pasitei- zinti, kad aš jau nemanau į Lietuvą grįžti, man ir čia gerai, to dėl niekur neprisidėsiu, nieko neaukosiu.

Is antros pusės kai kurios naujųjų ateivių grupės ve- da agitaciją (ypač prieš

Vasario 16) surinktas aukas ne Lietuvos laisvinimo rei- kalams—Altui atiduoti, bet pasilikti sau. Kam tokiu skaldymu patarnaujama? Ko tų karjeristų siekiama ardanč Alto, Vliko pagrindus?

Dar laimė, kad tokių grio- vikų nedaug tėra. O juk jau seniau gyvenę lietuviai ir įvairių organizacijų (taigi ir Alto) kūrėjai mielai čia atvykus sutiko, globojo ir tikėjosi bendrame lietuvi- bės darbe rasti bendrą kal- bą ir darbą. Ką senieji su- kūrė, pas kai kuriuos nau- juosius yra pragaistigas noras sugriauti. Tai prilyg- sta žalčio auginimui ir globojimui savo antyje.

Senieji mūsų ateiviai jau 1947 m. Lietuvos išlaisvini- mui—Altui sudėjo 93,000 dolerių! O kiek sudėjome Altui Lietuvos laisvės bylai ginti, kuomet lietuvių skai- čius tūkstančiais padidėjo pereitais metais? Tik . . . 29,000. O šiais metais, nors tikrų davinių neturim, bet, manau, gal nedaugiau.

Pasaulinės politikos ke- liai yra sukti ir vingiuoti. Kalbama apie taiką ir ra- mybę, fabrikuose užiant pragariško karo mašinų. Taikos ir ramybės būti ne- gali, kol komunizmas nebus sunaikintas. O jis tikrai bus sunaikintas.

Ir mes šiuose vingiuose nepasimeskime, bet kovoki- me, budėkime ir laimėsime!

BALFO CENTRO ŽINIOS

Naujas Balfio įstatų projek- tas atidžiai ruošiamas spe- cialios komisijos, į kurią įeina: p. p. V. Abraitis, St. Briedis, Jr. ir p. CH. Paulis. Galutinai paruoštas projek- tas bus išsiuntinėtas direk- toriams susipažinti ir refe- ruotas Balfio Seimui, kuris šaukiamas Čikagoje.

Š. m. pradžioje buvo baimės, kad JAV vyriausy- bė apkarpytų veltui duodamo Balfui maisto kiekį. Dabar jau papildomai užtikrinta, kad 1960-61 mt. Balfas gaus visą prašytą normą, kurios susidarys arti milijono svarų ir jo vertė sieks per 300,000 dolerių. Visas šis maistas gabenamas V. Vokietijoje esantiems lietuviams (dali- nai latviams ir estams) tremtiniais.

Daugelyje stiprių lietu- viškų kolonijų nėra Balfio skyrių nei organizuotos šal- pos veiklos. Ten gyveną lietuviai visad gali jungtis į bendrą gražų šalpos darbą rašydami ar aukodami: Balfas, 105 Grand St., Brooklyn 11, N. Y. Tuo adresu ateina daugybė gra- žių ir gaudžių prašymų, tuo pat adresu turi ateiti ir au- kos į tuos prašymus atsa- kyti.

NAUJAS „DARBAS“

Išėjo šių metų „Darbo“ pirmasis numeris. Jo kaina \$1, metinė prenumerata \$3. Administracijos adresas: **Darbas c/o V. Gervickas, 475 Riverdale Ave, Brook- lyn 7, N. Y.**

„Darbą“ galima gauti ir „Keleivio“ administracijoje. Šiame numeryje rašo A. Alūnas, Pr. Lapė, M. Kati- liškis, J. Mekas, A. J. Grei- mas, J. Garnys, L. Sabaliū- nas, Alg. Salčius, A. Ignai- tis, M. Brakas, N. Valaitie- nė ir kt.

Lietuvių teatro raida praity ir dabarty

ST. PILKA, Teatrinii sričių darbuotojas

Lietuvių tautai buvo lem- tas sunkus ir niūrus kul- tūrinio vystymosi kelias.

Dvidešimtojo šimtmečio pradžia, pavergtos ir dvi- siniai prislėgtose tautinėse masėse sukėlusios naciona- listinio atbudimo viesu- lus, lietuvių sutiko atbuku- sius ir vilties netekusius: jiems svetimųjų buvo už- draustas ne vien gimtąja kalba spaudos naudojimas, bet atimta net ir teisė reng- ti lietuviškus vaidinimus. Panašaus likimo, berods, nėra pergyvenusi jokia ki- ta Europos tauta.

Lietuva feodalinio laiko- tarpio amžiuose, palyginus, gan stipriai reikšėsi sceni- nio meno naujovėmis: di- dikų rūmuose įvykdavo ita- liškų operų vaidinimai, prancūziškų balėtų spek- takliai. Vėliau miestuose bei miesteliuose pasitaiky- davo lenkų kalba teatri- niai įvykiai, netgi gyvavo pastovūs lenkiški teatreliai. Gi ir pats lenkų profesinis teatras užgimė ne kur ki- tur, bet tik Lietuvos sosti- nėje—Vilniuje.

Stengdamiesi lenkiškąjį teatrą Vilniuje parblokti, rusai įsteigė rusiškąjį, jo veikimą palaipsniui išplė- dami ir į Kauną bei kitus

žymesnius Lietuvos mies- tus.

Bet iki 1899 metų vasa- ros, kol Palangoje neįvyko pagarsėjęs Keturakio komedijos „Amerika pirtyje“ vaidinimas, pačioje Lietu- voje nėra buvę jokio lietu- vių kalba spektaklio! Ypač tokio, kuris būtų paremtas savąja dramaturgija. (atsi- tikinti-mokykliniai bei pro- giniai lietuviški spektakliai, kurie amžių bėgyje Lietuvos teritorijoje pasitaikė, nie- kad nėra, man ding, turėję tikrų tautinio teatro pradų).

Lietuvių kalba teatrui, pilna šio žodžio bei savy- kos prasme, lemta buvo užgimti Šiaurės Amerikoje, kai 1889 metų gruodžio 31 d. Plymouth, Pa. miestelyje, Antanas Turskis pastatė jo paties parašytą melodramą „Be sumenės, ar kaip tai ant svieto einasi“. Tasai vaidinimas sukėlė tautinio teatro galingus sūkurius, o sceniniai kultūrinio rei- škimosi vėtra persimetė iš Amerokos rytų į vakarus, net iki Chicagos.

Amerikos lietuviai yra sukūrę ir praktikavo veik- visus žinomas sceninio veik- smo pavidalus: būties dra- mą, istorinę bei romantinę

Pasikalbėjimas Maikio su Tėvu

—Vot, Maiki, šandien aš turiu tau naują klausimą. Kai sakei, kad mokiniškos, tai gal galėsi ir mane biskį apšviesti.

—O ką tėvas norėtum žinoti?

—Aš noriu žinoti, kas yra izmas.

—O kur tėvas tokį žodį girdėjai?

—Nevarmai, kur aš girdėjau, tik pasakyk man, ką jis reiškia.

—Visų pirma, tėve, „izmas“ nėra pilnas žodis, bet žodžio pabaiga, kuri reiškia kokį nors palinkimą, įsitikinimą ar paprotį. „Izmu“ yra labai daug. Pavyzdžiui, militarizmas. Štai, tėvas mėgsti kardą nešioti; tai yra palinkimas į militarizmą—nori generolu būti.

—Tai tu rukuoji, kad ir aš esu izmas?

—Ne, tėvas esi istas.

—O kaip tu tą išfieriavai?

—Tas, tėve, savaime aišku. Jeigu esi palinkęs į militarizmą, tai esi militaristas.

—Ale tai visgi ne istas.

—Tėvas norėtum suprasti, kad militaristas yra pilnas žodis, kuris susideda iš šaknies ir galūnės. Jo šaknis yra „militar“, o galūnė arba uodega—„istas“.

—Tai tu rukuoji, kad aš esu militaristo uodega?

—Šiuo atveju, tėve, uodega turi tik gramatišką prasmę.

—Perdaug nemandrovok, Maiki, ba gali gauti per marmūzė. Verčiau pasakyk man, kiek iš viso yra izmų ant svieto, ir kaip jie vadinasi.

—Nežinau, tėve, ar aš galėčiau visus „izmus“ išskačiuoti; galiu nurodyti tik tai geriau žinomus, būtent: amerikizmas, anarchizmas, bolševizmas, fašizmas, klerikalizmas, nacionalizmas, imperializmas, socializmas, sinarkizmas ir taip toliau.

—O kas tai do pavietrėtas sinarkizmas?

—Tikrai, tėve, sinarkizmas būtų galima pavadinti „pavietrė“. Tai yra fašizmo pagrįstas klerikalizmas. Tai yra tokia pat šmėkla, kaip Italijoje buvęs fašizmas, Vokietijoje nacizmas, o Ispanijoje falangizmas. Sinarkiz-

mas gimė Meksikoje po to, kai tenai revoliucija nusiaubė kunigų dvarus ir išdalyjo juos bežemiams. Kunigai tada įkūrė tenai kovos sąjungą savo dvarams atsiimti, ir pavadino ją: Union Nacional Sinarquista, kas lietuviškai reiškia: Krašto Sinarkestų Sąjunga. Vienu laiku šita juodoji gvardija turėjo arti 1,000,000 disciplinuočių narių.

—Aš, Maiki, apie tokią kunigų susaidę nesu girdėjęs.

—Girdėjai, tėve, nes ji buvo pradėjusi veikti ir Jungtinės Valstybės, tik čia ji buvo pasivadinus „Krikščionišku Frontu“.

—Nu, jeigu buvo frontas, tai turėjo būti ir generolas, ar ne?

—Tokio generolo vaidmenį, tėve, vaidino Detroito katalikų kunigas Coughlinas. Sekmadeniai jis rėždavo pamokslus per radiją, atakuodamas Amerikos santvarką ir prezidento Roosevelto valdžią. Aš manau, kad ir tėvas ne kartą jam ploja, kai jis raumodavo per radiją. Apie tuos jo pamokslus kalbėjo visa Amerika. Jis buvo įkūręs savo propagandai skleisti ir laikraštį, kuris vadinosi „Social Justice“.

—Tai jis reikalavo teisingumo, ar ne?

—Sinarkistų teisingumas, tėve, siekė griežtos diktatūros ir žmogaus pavergimo. Meksikoje jų tikslas buvo: nuversti ir sunaikinti bedievišką valdžią, kuri bažnyčios turtus išdalyti beturčiams. Jų organas „El Sinarquista“ rašė: „Ir mes pareiškiame, kad šita valdžia turi būti sunaikinta visiems laikams“. Tai taip atrodo sinarkistų „teisingumas“.

—Ale mitingų ir prakalbų jie nelaikė, Maiki.

—Slaptus mitingus laikydavo tiksliai vadai; plačiai visuomenei kun. Coughlin savo pamokslus skaidavo per radiją ir aiškino savo organą. Meksikoje sinarkistai darydavo ir viešus mitingus. Tenai buvo išleistas ir oficialus vadovėlis sinarkistų vadams, kur buvo pasakyta: „Sinarkistų susi-

rinkimuose negali būti jokių diskusijų. Sinarkizmas yra organizuotas hierarchiškai (bažnytiškai); vadai diktuoja visus įsakymus ir sprendžia visus klausimus. Nariai tik klausio ir įsakymus pildo. Jokio balsavimo susirinkimuose negali būti“.

—Na, o kodėl dabar tas Detroito kunigas nesako savo pamokslų per radiją?

—Jam buvo uždaryta burna, tėve.

—O kas jį uždarė?

—Ta padaryti buvo priversta katalikų bažnyčios valdžia, Washingtono vyriausybės paspausta.

—O kada tas atsitiko?

—Tai atsitiko tada, tėve, kai New Yorke buvo susekaltas to kunigo šalininkų slapto ginklų sandėlis ir buvo areštuota keliolika „krikščioniško fronto“ narių, kurie darydavo slaptus pratimus sukilimui paruošti.

—Ar juos gerai nusudijo?

—Niekas tikrai nežino, tėve. Iš pradžių laikraščiai buvo paskelbę suimtųjų atvaizdus su ginklais, bet greitai viskas nutilo ir skandalas buvo užglostytas.

—Gerai, Maiki, kad aš tavęs paklausiau, kas yra izmas. Kitaip tu nebūtum man šitą biznį išvirozinęs.

Lenktynės be kelių

Spauda paminėjo Pabaltijo okupaciją. Kalėjimai pilni socialdemokratų. Kaliniai marinami badu. Komunistų eilių valymas. Planai tik popieriuje teįvykdomi. Nepadės nė „savanoriškos“ tautos. Ką Lietuvos kolchozininkas sako apie Amerikos pralenkimą.

V. ŽARSTEKLIŠ

(Laiškas iš Berlyno)

Rambėjantiems jaučiu laiko nuo laiko užtelėjimas lazda padeda kiek timplėti našta, bet manęs lazda nepasieksite, norėdami priminti, kad vėl užsispoksčiau, ir seniai ką beparašiau iš šios fizinės ir dvasinės laisvės salos, Berlyno vakarinių sektorių.

Kasdien per metų eilę šios salos spauda registruoja aplink vykdomą neteisę, išsamiai, jautriai paminėjo ir Pabaltijo tautų laisvės sutruškinimą prieš 20 metų, padedant Hitlerio ir jo žmonių klastoms. Dideli užpuolė mažus vien dėl jų silpnumo, juos pasidavė, net mažiesiems nežinant. Atsivėrė Mėlėjimui, trėmimai, žudymai. Šiandien maskolius skelbia, kad daugiau politinių kalinių jo užimtuose kraštuose nėra.

Melas. Rusų zonos Vokietijoje kalėjimai niekada neįstūstės, tai neįmanoma, kol žmogus savistoviai protauja.

Cia kalėjimuose didelis dalis politinių kalinių yra socialdemokratai, po zonos sukolchozinimo akcijos visų kalėjimų vienutės perpildytos. Pradėjo kalinius marinėti badu. Vietos socialdemokratų „Ostspiegel“ patyręs, kad vos vienintelį kartą šiemet kaliniai tegavo vaisių patiekalų, daržovės duodamos džiovintos, kurias parduotuvės grąžina kaip šlamštą. Per dieną 5 plonutės riekiškos duonos, sekmadeniai „įžiūrimas kiekis“ mėsos. Zonos atatinami organai šį sistematiną žmonių žudymą vadina „iplanotu trūkumu“. Prie miršančių neprileidžiamas kunigas, pamaldos sekamos.

Partijos spauda zonoj terėkia: Plano skolos, planų skolos! O šimtuose ir tūkstančiuose partijos posėdžių planai išeina kitoki, be skolų, su kaupu. Nuo sukolchozinimo galo planai pasiviro pakalėn. Magdeburgo rajone kaulių planas atsiliko 7,000 tonų, kituose ir negeriau. Nėra sviesto ir daržovių. Gyventojų nepasiteikimus sunku užčiaupiti partinės saldiabyltės akrobatika.

Pramonėje daug kas turi laukti trūkstantos skardos, trūkstanto varštelio ir tt. Bėgimas į vakarus nesiliauna. Už tai tenka vartyti darbus, žinoma, „savanoriškai“, nuo rašomų stalų. Ir čia nesiseka. Zonos finansų ministerija Berlyne turi 400 tarnautojų. Pernai iš jų užsirašė keturioms savaitėms darbams pramonėje lygiai 14. „Savanoriškai“ prie finansų „socialistinės statybos“ varomi visi sluogsniai be jokio skirtumo. Kastuvai ir panašūs darbo įrankiai reikia atsinešti. Toki darbai atliekami sekmadeniai ašveltui. Tarp fabrikų ir visokio plauko įstaigų partija užkaičia lenktynes su viešai iškabinais liaupsinimais! Čia baletas tiek nukasė, ten kokia moksline įstaiga šimtus kubinių metrų daugiau! Visoki šūkių su laiku nusi-valkioja. Maža teikiama jiems dėmesio.

Susirinkimai nelankomi be vadovų. Chemizne turėjo neseniai įvykti zonos rašytojų konferencija. Iš 400 atvyko lygiai penki. Tos vietos partijos organas „Volksstimme“ paskelbė, kad vienas su ketvirčiu procento

Torgau, Bautzeno ir Brandeburgo sunkiųjų darbų kalėjimų ev. kapelionu yra kompartijos - SED - narys, jo nepersekiuoja.

Kaip besivaipytum ar gerintumės, vėl tas zonos partijos kaizeris Ulbricht visai garsiai prisipažino, kad jam iki šiol nepavyko paveržti savo pusėn gyventojų, nes vėl labai prisiveisė socialdemokratų, vadinamųjų „trečiojo kelio“ šalininkų. Jis tik išsišiepė ir jau Drezdeno apylinkėse kompartijos viršūnės kone be išimties nuskynė.

Ir savo tvirtovės šulų eilėse rytų Berlyne surado oportunistų teorijomis mintančių, negeriau yra ir su vakarų sektoriuose šeriamais siaurapročiais. Visiems kliuvo.

Po Stalino mirties tai pirmą tokio dydžio „pacistka“.

Vakar šaipėsi perdėtiniam, lankstei nugarkauli iki užsimezgimo, suvareiki vieno į kolchozus, čiupai nagais amatininkus už gerkles, o šandien atsisuko Ulbrichtas ir tave ir taip išpašolonino iš partijos, daugiausia iš vadovaujančių vietų, kad vargu begausi vietą „pasitaisyti“ fabri-

ke prie priekalo ar kolchozų paskui taip trūkstantą plūgą sekioti. Netinkamas, apsilėjęs, stoka ryšio su gyventojais, tai keli iš kaltinamųjų žodžių už durų patekusiems.

Partijos spauda zonoj terėkia: Plano skolos, planų skolos! O šimtuose ir tūkstančiuose partijos posėdžių planai išeina kitoki, be skolų, su kaupu. Nuo sukolchozinimo galo planai pasiviro pakalėn. Magdeburgo rajone kaulių planas atsiliko 7,000 tonų, kituose ir negeriau. Nėra sviesto ir daržovių. Gyventojų nepasiteikimus sunku užčiaupiti partinės saldiabyltės akrobatika.

Pramonėje daug kas turi laukti trūkstantos skardos, trūkstanto varštelio ir tt. Bėgimas į vakarus nesiliauna. Už tai tenka vartyti darbus, žinoma, „savanoriškai“, nuo rašomų stalų. Ir čia nesiseka. Zonos finansų ministerija Berlyne turi 400 tarnautojų. Pernai iš jų užsirašė keturioms savaitėms darbams pramonėje lygiai 14. „Savanoriškai“ prie finansų „socialistinės statybos“ varomi visi sluogsniai be jokio skirtumo. Kastuvai ir panašūs darbo įrankiai reikia atsinešti. Toki darbai atliekami sekmadeniai ašveltui. Tarp fabrikų ir visokio plauko įstaigų partija užkaičia lenktynes su viešai iškabinais liaupsinimais! Čia baletas tiek nukasė, ten kokia moksline įstaiga šimtus kubinių metrų daugiau! Visoki šūkių su laiku nusi-valkioja. Maža teikiama jiems dėmesio.

Susirinkimai nelankomi be vadovų. Chemizne turėjo neseniai įvykti zonos rašytojų konferencija. Iš 400 atvyko lygiai penki. Tos vietos partijos organas „Volksstimme“ paskelbė, kad vienas su ketvirčiu procento

gali „rašantiems darbininkams“ pataisų klausimą pagyventi. Bet pataisos, jei visus išmesti, veda į bankrotą. Neišmesti ir iš visų fabrikų vadovybės. Jei tokiame Sangershausene mašinų fabrikui „Mafa“ neperseniai vadovybė ištiesai pašalino, tai dėl to vistiek fabrikui gaminiai cukraus fabrikų įruošoms vietoje ir eksportui nepagerės, ir su „pataisom“ nepasirodys i kolchozuose, kur po sukolchozinimo padidėjo gyventojų sirguliavimai. Gydytojais gauna išakymus peržiūrėti atleistus nuo darbo ir rašyti visus sveikais. Gydytojams tenka skubom nešti kailį į vakarų pusę. Veterinarioriams dėl išmetusių gyvulių ligų irgi negeriau. Tiuringijoje Grienseno kolchoze per gegužį paskerdė 500 kaulių, kad jas apsaugotų nuo išmetusio maro. Už tai atsako veterinorius.

Kaip matote, vėl suregistruavau žiupsnėlį negerovių. Jomis galima būtų puslapių puslapius prikimišti. Neapsimoka. Juk visi šaukia, kad 1965 metais Rytai pralinks JAV, bet toks pūtimas primena man tas „tenageres“, kurios irgi didelėm damom dedasi.

Žiūrėk! kitus ir pūskis visose gyvenimo apraiškose! Kas keliaus, o mes keliaujam! Ir susikrovė neseniai partijos „šventu dūku“ persiėmusius keleivius, viso 350, į keleivinį laivą „Voelfreundschaft“ ir tik „dava“—Vid. Jūra, Gibraltaras, Sicilija, Atenai, Konstanta. Per visą kelionę tik kelioms valandoms išleido Atėnuose į krantą.

O šiomet Lietuvoje, kuomet kremliniai sapaluoja apie 1965 m. pralenkimus, „gimtojo kolūkio“ skurdžiai taip sako:

„Pavyti tai galim, nes esame basi, bet pralenkiti gėda, nes kas iš mūsų drįs prieakyje amerikūnų be kelių bėgti? Rusai—galbūt, bet mes, lietuviai, dar gėdos jausmo nepraradome“.

Ir ten kol kas lenktynės nusprendžia didesnis kysis. Auto padangos valdinė kainą apie 70 rb., bet valdinėse krautuose jų negausi, o per kyšius pirkdamas gausi mokėti iki 600 rublių.

gali „rašantiems darbininkams“ pataisų klausimą pagyventi. Bet pataisos, jei visus išmesti, veda į bankrotą. Neišmesti ir iš visų fabrikų vadovybės. Jei tokiame Sangershausene mašinų fabrikui „Mafa“ neperseniai vadovybė ištiesai pašalino, tai dėl to vistiek fabrikui gaminiai cukraus fabrikų įruošoms vietoje ir eksportui nepagerės, ir su „pataisom“ nepasirodys i kolchozuose, kur po sukolchozinimo padidėjo gyventojų sirguliavimai. Gydytojais gauna išakymus peržiūrėti atleistus nuo darbo ir rašyti visus sveikais. Gydytojams tenka skubom nešti kailį į vakarų pusę. Veterinarioriams dėl išmetusių gyvulių ligų irgi negeriau. Tiuringijoje Grienseno kolchoze per gegužį paskerdė 500 kaulių, kad jas apsaugotų nuo išmetusio maro. Už tai atsako veterinorius.

Kaip matote, vėl suregistruavau žiupsnėlį negerovių. Jomis galima būtų puslapių puslapius prikimišti. Neapsimoka. Juk visi šaukia, kad 1965 metais Rytai pralinks JAV, bet toks pūtimas primena man tas „tenageres“, kurios irgi didelėm damom dedasi.

Žiūrėk! kitus ir pūskis visose gyvenimo apraiškose! Kas keliaus, o mes keliaujam! Ir susikrovė neseniai partijos „šventu dūku“ persiėmusius keleivius, viso 350, į keleivinį laivą „Voelfreundschaft“ ir tik „dava“—Vid. Jūra, Gibraltaras, Sicilija, Atenai, Konstanta. Per visą kelionę tik kelioms valandoms išleido Atėnuose į krantą.

O šiomet Lietuvoje, kuomet kremliniai sapaluoja apie 1965 m. pralenkimus, „gimtojo kolūkio“ skurdžiai taip sako:

„Pavyti tai galim, nes esame basi, bet pralenkiti gėda, nes kas iš mūsų drįs prieakyje amerikūnų be kelių bėgti? Rusai—galbūt, bet mes, lietuviai, dar gėdos jausmo nepraradome“.

Ir ten kol kas lenktynės nusprendžia didesnis kysis. Auto padangos valdinė kainą apie 70 rb., bet valdinėse krautuose jų negausi, o per kyšius pirkdamas gausi mokėti iki 600 rublių.

gali „rašantiems darbininkams“ pataisų klausimą pagyventi. Bet pataisos, jei visus išmesti, veda į bankrotą. Neišmesti ir iš visų fabrikų vadovybės. Jei tokiame Sangershausene mašinų fabrikui „Mafa“ neperseniai vadovybė ištiesai pašalino, tai dėl to vistiek fabrikui gaminiai cukraus fabrikų įruošoms vietoje ir eksportui nepagerės, ir su „pataisom“ nepasirodys i kolchozuose, kur po sukolchozinimo padidėjo gyventojų sirguliavimai. Gydytojais gauna išakymus peržiūrėti atleistus nuo darbo ir rašyti visus sveikais. Gydytojams tenka skubom nešti kailį į vakarų pusę. Veterinarioriams dėl išmetusių gyvulių ligų irgi negeriau. Tiuringijoje Grienseno kolchoze per gegužį paskerdė 500 kaulių, kad jas apsaugotų nuo išmetusio maro. Už tai atsako veterinorius.

Kaip matote, vėl suregistruavau žiupsnėlį negerovių. Jomis galima būtų puslapių puslapius prikimišti. Neapsimoka. Juk visi šaukia, kad 1965 metais Rytai pralinks JAV, bet toks pūtimas primena man tas „tenageres“, kurios irgi didelėm damom dedasi.

Žiūrėk! kitus ir pūskis visose gyvenimo apraiškose! Kas keliaus, o mes keliaujam! Ir susikrovė neseniai partijos „šventu dūku“ persiėmusius keleivius, viso 350, į keleivinį laivą „Voelfreundschaft“ ir tik „dava“—Vid. Jūra, Gibraltaras, Sicilija, Atenai, Konstanta. Per visą kelionę tik kelioms valandoms išleido Atėnuose į krantą.

O šiomet Lietuvoje, kuomet kremliniai sapaluoja apie 1965 m. pralenkimus, „gimtojo kolūkio“ skurdžiai taip sako:

„Pavyti tai galim, nes esame basi, bet pralenkiti gėda, nes kas iš mūsų drįs prieakyje amerikūnų be kelių bėgti? Rusai—galbūt, bet mes, lietuviai, dar gėdos jausmo nepraradome“.

Ir ten kol kas lenktynės nusprendžia didesnis kysis. Auto padangos valdinė kainą apie 70 rb., bet valdinėse krautuose jų negausi, o per kyšius pirkdamas gausi mokėti iki 600 rublių.

gali „rašantiems darbininkams“ pataisų klausimą pagyventi. Bet pataisos, jei visus išmesti, veda į bankrotą. Neišmesti ir iš visų fabrikų vadovybės. Jei tokiame Sangershausene mašinų fabrikui „Mafa“ neperseniai vadovybė ištiesai pašalino, tai dėl to vistiek fabrikui gaminiai cukraus fabrikų įruošoms vietoje ir eksportui nepagerės, ir su „pataisom“ nepasirodys i kolchozuose, kur po sukolchozinimo padidėjo gyventojų sirguliavimai. Gydytojais gauna išakymus peržiūrėti atleistus nuo darbo ir rašyti visus sveikais. Gydytojams tenka skubom nešti kailį į vakarų pusę. Veterinarioriams dėl išmetusių gyvulių ligų irgi negeriau. Tiuringijoje Grienseno kolchoze per gegužį paskerdė 500 kaulių, kad jas apsaugotų nuo išmetusio maro. Už tai atsako veterinorius.

Kaip matote, vėl suregistruavau žiupsnėlį negerovių. Jomis galima būtų puslapių puslapius prikimišti. Neapsimoka. Juk visi šaukia, kad 1965 metais Rytai pralinks JAV, bet toks pūtimas primena man tas „tenageres“, kurios irgi didelėm damom dedasi.

Žiūrėk! kitus ir pūskis visose gyvenimo apraiškose! Kas keliaus, o mes keliaujam! Ir susikrovė neseniai partijos „šventu dūku“ persiėmusius keleivius, viso 350, į keleivinį laivą „Voelfreundschaft“ ir tik „dava“—Vid. Jūra, Gibraltaras, Sicilija, Atenai, Konstanta. Per visą kelionę tik kelioms valandoms išleido Atėnuose į krantą.

O šiomet Lietuvoje, kuomet kremliniai sapaluoja apie 1965 m. pralenkimus, „gimtojo kolūkio“ skurdžiai taip sako:

„Pavyti tai galim, nes esame basi, bet pralenkiti gėda, nes kas iš mūsų drįs prieakyje amerikūnų be kelių bėgti? Rusai—galbūt, bet mes, lietuviai, dar gėdos jausmo nepraradome“.

Ir ten kol kas lenktynės nusprendžia didesnis kysis. Auto padangos valdinė kainą apie 70 rb., bet valdinėse krautuose jų negausi, o per kyšius pirkdamas gausi mokėti iki 600 rublių.

gali „rašantiems darbininkams“ pataisų klausimą pagyventi. Bet pataisos, jei visus išmesti, veda į bankrotą. Neišmesti ir iš visų fabrikų vadovybės. Jei tokiame Sangershausene mašinų fabrikui „Mafa“ neperseniai vadovybė ištiesai pašalino, tai dėl to vistiek fabrikui gaminiai cukraus fabrikų įruošoms vietoje ir eksportui nepagerės, ir su „pataisom“ nepasirodys i kolchozuose, kur po sukolchozinimo padidėjo gyventojų sirguliavimai. Gydytojais gauna išakymus peržiūrėti atleistus nuo darbo ir rašyti visus sveikais. Gydytojams tenka skubom nešti kailį į vakarų pusę. Veterinarioriams dėl išmetusių gyvulių ligų irgi negeriau. Tiuringijoje Grienseno kolchoze per gegužį paskerdė 500 kaulių, kad jas apsaugotų nuo išmetusio maro. Už tai atsako veterinorius.

Kaip matote, vėl suregistruavau žiupsnėlį negerovių. Jomis galima būtų puslapių puslapius prikimišti. Neapsimoka. Juk visi šaukia, kad 1965 metais Rytai pralinks JAV, bet toks pūtimas primena man tas „tenageres“, kurios irgi didelėm damom dedasi.

Žiūrėk! kitus ir pūskis visose gyvenimo apraiškose! Kas keliaus, o mes keliaujam! Ir susikrovė neseniai partijos „šventu dūku“ persiėmusius keleivius, viso 350, į keleivinį laivą „Voelfreundschaft“ ir tik „dava“—Vid. Jūra, Gibraltaras, Sicilija, Atenai, Konstanta. Per visą kelionę tik kelioms valandoms išleido Atėnuose į krantą.

O šiomet Lietuvoje, kuomet kremliniai sapaluoja apie 1965 m. pralenkimus, „gimtojo kolūkio“ skurdžiai taip sako:

„Pavyti tai galim, nes esame basi, bet pralenkiti gėda, nes kas iš mūsų drįs prieakyje amerikūnų be kelių bėgti? Rusai—galbūt, bet mes, lietuviai, dar gėdos jausmo nepraradome“.

Ir ten kol kas lenktynės nusprendžia didesnis kysis. Auto padangos valdinė kainą apie 70 rb., bet valdinėse krautuose jų negausi, o per kyšius pirkdamas gausi mokėti iki 600 rublių.

gali „rašantiems darbininkams“ pataisų klausimą pagyventi. Bet pataisos, jei visus išmesti, veda į bankrotą. Neišmesti ir iš visų fabrikų vadovybės. Jei tokiame Sangershausene mašinų fabrikui „Mafa“ neperseniai vadovybė ištiesai pašalino, tai dėl to vistiek fabrikui gaminiai cukraus fabrikų įruošoms vietoje ir eksportui nepagerės, ir su „pataisom“ nepasirodys i kolchozuose, kur po sukolchozinimo padidėjo gyventojų sirguliavimai. Gydytojais gauna išakymus peržiūrėti atleistus nuo darbo ir rašyti visus sveikais. Gydytojams tenka skubom nešti kailį į vakarų pusę. Veterinarioriams dėl išmetusių gyvulių ligų irgi negeriau. Tiuringijoje Grienseno kolchoze per gegužį paskerdė 500 kaulių, kad jas apsaugotų nuo išmetusio maro. Už tai atsako veterinorius.

Kaip matote, vėl suregistruavau žiupsnėlį negerovių. Jomis galima būtų puslapių puslapius prikimišti. Neapsimoka. Juk visi šaukia, kad 1965 metais Rytai pralinks JAV, bet toks pūtimas primena man tas „tenageres“, kurios irgi didelėm damom dedasi.

Žiūrėk! kitus ir pūskis visose gyvenimo apraiškose! Kas keliaus, o mes keliaujam! Ir susikrovė neseniai partijos „šventu dūku“ persiėmusius keleivius, viso 350, į keleivinį laivą „Voelfreundschaft“ ir tik „dava“—Vid. Jūra, Gibraltaras, Sicilija, Atenai, Konstanta. Per visą kelionę tik kelioms valandoms išleido Atėnuose į krantą.

O šiomet Lietuvoje, kuomet kremliniai sapaluoja apie 1965 m. pralenkimus, „gimtojo kolūkio“ skurdžiai taip sako:

„Pavyti tai galim, nes esame basi, bet pralenkiti gėda, nes kas iš mūsų drįs prieakyje amerikūnų be kelių bėgti? Rusai—galbūt, bet mes, lietuviai, dar gėdos jausmo nepraradome“.

AKIS IR AUSIS NUKREIPTA I TOLUMĄ

Mitziškas RADAR aparatas sukasi aukštai iskel-tas ir pastebėjęs aukštybėse skrendantį daiktą (lėktuvą ar raketą) suteikia informaciją ten pat įreng-tai skaičiavimo mašinai, kuri porodo skrendančio daikto atstumą, greitį, iš kur pakilo ir kitus davinius.

LIETUVIAI KITUR

URUGVAJUS

Vilkas ir meška

Birželio pradžioje į Mon-tevideo atvyko Maskvos cirkas. Jame buvo ir „mokyta“ meška. Cirka žmonės gausiai lankė ir gerėjosi meškos sportiniais pasirodymais.

Ta proga man prisiminė velionio prof. Dotti žodžiai, pasakyti viename lietuvių susirinkime.

Jis savo kalboje šitaip pavaizdavo Lietuvą, vokiško vilko užpultą, apdraskytą, vėliau rusiškos meškos suėstą:

„Buvo žmogus, kad ir neturtingas, bet gyveno laisvai ir savo gyvenimu buvo patenkintas. Kartą eina jis per mišką linksmai nusiteikęs ir dainuodamas. Ir štai išnėrė iš miško vilkas, užpuolė jį ir pradėjo plėšyti, draskyti. Žmogus pradėjo gintis, bet iš kitos pusės kelio išlindo meška, puolė vilką ir žmogų išgelbėjo, bet vėliau pati ji suėdė“.

Komunistai-įsnaudotojai

Daugumas Urugvajaus lietuvių komunistų yra turtingi žmonės—pramonininkai, prekybininkai ir panašūs.

Jie nemaziau išnaudoja darbininkus kaip ir kiti vietos kapitalistai. Nemažą jų turi po kelis namus, automobilius ir tt., ir visa tai, žinoma, yra ne jų uždirbta, bet iš kitų prakaito išpausta. Jie stori, dideliais pilvais, gražiai apsirengę.

Jie visuomet įkyriai kalba apie komunizmą, apie komunistinių šalių pažangą ir per savo radiją ar spaudą labai rūpinasi Sovietų Sąjungos ir Pietų Amerikos prekybinių ryšių užmezgimu. Bet jie visai mažai arba nieko nekalba apie darbininkų reikalus.

Jiems čia gerai

Urugvajaus lietuvių komunistų „Darbo“ gegužės 28 d. numery, ryšium su Chicagoje leidžiamos „Vil

MOTERŲ SKYRIUS

A. SVEIKAS

AMERIKONKA

(Tęsinys)

Juozas pasijuto, kaip apkurtęs. Toks turtas ir tokia proga. Bet ar pajėgs krautuvę tvarkyti, ar pajėgs toki turtą išlaikyti pats į skolą įlindęs. Negalėdamas visko išspręsti, sukvietė pasitarimui visus namiškius. Jonas patarė pakviesti Balvočių ir Mildužį.

Tiedu daugiausia ir sprendė. Mildužis samprotavo:

—Krautuvė atrodo pelninga, žmonės yra prie Juozo pripratę, tai "kostumierių" nenustos, gal prekių yra ir tokių užsilikusių, kurių greit neparduosi, o už jas reikia mokėti. Tai jau Juozas turėtų spręsti, kokios prekės gali užsigulėti. Gal reiktų derėtis, gauti nuolaidos tokioms ir reikems. Juozas nėra prates prie užpirkimų, to dėl reiktų šeimininko prašyti, kad jis pamokytų ir kurį laiką dar pats krautuvę pabūtų. Bet prie to greit galima priprasti: agentai patys ateina ir pasiūlo, tik reikia žinoti, ką pasirinkti. Saskaitytas ir knygas ir aš galėčiau pagelbėti sutvarkyti. Didžiausias rizikas tai skolininkai, jei parduodai ir kreditą. Bet valgomus daiktus daugumas perka už grynus. Neturėtumet daug skolininkų turėti. Dėl namų riziko nėra. Vieni namai pilni "burdingerių" ir Balaišienė gerai tvarko, o kito namo visi butai išnuomoti. Taigi "morgičių" išsimokėsit.

Balvočius pasizadėjo rasti žmones, kurie padarytų bešališką krautuvės įrengimą įkainavimą ir surašyti prekes. Be to, sutvarkyti nuosavybės ir "morgičio" dokumentus. O dėl reikalingo įmokėjimo pridėjo:

—Ar galit sudaryti reikalingus pinigus? ..

—Kad neišiki, kiek krautuvė ir prekės bus įkainuotos,—Juozas nurodė.

—Na, ar negerai, kad pinigų sumetėm per vestuves?! Nespėjot baldų nusipirkti, tai vargšė Onutė ilgą laiką pustuščiam bute turės gyventi,—rūpinosi Balaišienė.

Jurgis ir Jonas pasizadėjo paskolinti savo sutaupas, jei reikės. O jei dar trūktų, tai ir Mildužis pasakė, kad ir jis kiek paskolos suieškotų.

Balaišienė rankomis suplojo:

—Tai matai, koks puikus piršlelis! Tai ir aš svočia irgi neatsiliksiu. Kad ir ne kiek turėdama, bet aš savuosius Onutėi būtinai paskolinsiu. Ot tai man bus malonu, kad, dukrele, turėsi biznį ir du namu. Su tokiais puikiais vyru negali pražūti. Darbininkas didžiausias, prie žmonių malonus, neišlaidus, pinigą moka prilaikyti. Išiversit, mielieji, nebijokit! ..

Onai šiluma užkauto krūtinėje ir pagaugęs nutekėjo per snarius. Su pasididžiavimu pasižiūrėjo į savo vyrą ir nusišypsojo dėl galimybių pasidaryti tokio turto savininke. Staiga jai pasidarė aišku, kad dabar ji tikrai pasidarys turtinga amerikanka, kad ji tikrai galės atvažiuoti į Lietuvą ir į tėviškę, kad ir karietoje ir ... ką jos mama į tai pasakys ... Tuo tarpu ji pranešė tėvams, kad iškėlė už Palubių Juozo, kad puikias vestuves jai iškelė broliai ir naujo krašto šeimos draugai, kad ji turi gerą kraitį ir kad yra labai laiminga. Prie to pridėjo keletą fotografijų, nutrauktų per jos vedybas. Ji sau vaizdavosi, kaip jos tėvai žiūrės į fotografijas, rodys jas su pasididžiavimu giminėms ir pažįstamiems. Bet ... štai dabar, kai jie su Juozu tikrai bus savininkai dviejų namų ir krautuvės, ji ir vėl tėvams parašys. Tegul žinos ir tėvai ir visa parapija, kad ji ne be reikalo Amerikon išvažiavo. Visos liūdėsio ir nusivylimio valandos atvažiaus Amerikon bus jai gausiai apmokėtos tuo viduriniu pasitenkinimu, kad ji pasiekė, ko ji norėjo. Jos pasigyrimas motinai ir veržlus pasiryžimas išvykti Amerikon įgys prasmės.

—Tai ko taip susimąstė, širdele?—Balaišienė nutraukė jos mintis. Nebijok, nepražūsit. Gal ir reikės sunkiai padirbėti, bet darbo jūs gi nebijot?!

Juozas širdingai padėjo giminėms ir draugams už paramą ir padėtinimą:

—Aš jau dirbsiu kiek įgalėdamas. Ir nebijokite, jūsų neapvilsiu. Jei tik bus galima reikalingą įmokėjimą sudaryti, tai krautuvę aš jau sugebėsiu tvarkyti. Aš dar jau pagerinsiu. Pardavimą aš jau dabar gerai žinau, o jei su užpirkimais ir saskaitymais Mildužis man pagelbės, tai aš jau dabar visai drąsus esu.

Dar visi pasitarė dėl visokių galimų problemų ir pasiskirstė kas ką turėtų atlikti. Išsiskirstė pilni pasiryžimo, lyg į didelį žygį nusistatę eiti. Pasitiekėjimas ir nerimas galvose ir širdyse susimaišė ...

Ryto metą atėjo į krautuvę Balvočius ir surašė provizorinį susitarimą. Juozas įteikė rankpinigius ir sutarė laiką prekėms sutikrinti.

Susitarė, kad šeimininkas pradžioje pagelbės nau-

TĖVO LAIDOTUVĖSE

Monako kunigaikštienė, buvusi aktorė Grace Kelly, su savo vyru dalyvauja Philadelphiaje pamaldose už jos mirusį tėvą John Kelly.

KARALIUS

Spindi deimantais auksinė salė,
Sosto purpuruose besėdįs karalius!
O aplinkui lenkiasi vergų vergai—
Klupo asloje skersai ir išilgai ...
Kriosi sau karalius soste,
O vergai jam kojas glosto ...

Keistas vėputis staiga pro langą pučia,
Tiesia galvas ir akis aukštyn vergučiai—
Stoja vyrai ant grindų tvirtai,
Kieto žingsnio žygis—dreba pamatai!
Net valdovui virpa ausys—
Argi jau vergai neklauso?

Lieka salėje karalius vienas—
Senas sostas ir pilies auksinės sienos ...
Tai vieta romantikų voratinklui pilkam,
Paveikslėlis pasakoj mažiem vaikam ...
O žmogus jau—šandien savo valioj:
Patys sau vergai ar sau karaliai!

P. Orintaitė

(Iš "Šulinsy Sodyboje")

Išgalvoti dalykai

Siame krašte kasmet bū-

na apie 400,000 skyrybų, arba kitais žodžiais, kiekviena penktoji šeima išsiskiria. Daug kas laužo galvą, kodėl tiek daug nevykusių jungtinių, vieni nurodo tas, kiti kitas priežastis. Neabejotina, kad daug nelaimingų porų yra dėl to, kad jos susituokia, taip sakyti, aklai būdami, tikėdami, kad visi išgalvoti dalykai yra tikrai. Klaidingas įsitikinimas. Surinktomis žiniomis iš didelio persikyrusiųjų skaičiaus 60% vyrų ir 52% moterų lytiniai santykiai buvo patenkinami. Vadintasi, jie vieni neišsprendžia klausimo.

Pinigai ardo vedybas. Daug kas taip mano, bet kurie yra tą klausimą tyrinėję, tie tvirtina, kad pinigai nėra toks baisus šeimos vėžys, kad dažniausia kalti vyro ir žmonos būdai, jų elgesys ir finansinius klausimus sprendžiant.

Vaikai sustiprina vedybas. Manoma, kad pašlijusį šeiminių gyvenimą vaikai ga-

jam savininkui. Pamokys, kas reikia. Tą pačią dieną Juozas emė klausinėti įvairius rūpimus klausimus ir tvarkyti krautuvę. Išbuvo joje iki vidurnakčio ir, rodos, dar laiko buvo permaža.

(Bus daugiau)

li išgelbėti. Bet net 22 valstybėse padaryti tyrinėjimai rodo, kad pusė išsiskyrusių šeimų turėjo vaikų, daugelis net po kelis.

Vedybos be problemų Klaidingai manoma, kad yra šeimų, kuriose nekyla nemalonių klausimų, nesuipratimų. Klaidinga taip manyti. Žmonių artimuos santykiuose tas neišvengtinai, o vyras ir žmona ko daugiausia santykiuoja ir tie santykiai yra artimiausi. Kiekvienoje šeimoje būna ir ginčų tuo ar kitu metu. Yra manančių, kad ir šeimyniniame gyvenime pastebimas tam tikras ratas: Yra laimės ir prisirišimo pakilimai ir nukritimai.

Rūpestiai sustiprina šeimą. Čia tik dalis teisybės. Išorinių priežasčių sukelti rūpestiai, sakysim, karas, viesulas, liūtys ar pan. gali šeimos ryšius sustiprinti, nes šeimos jėgų subūrimas yra kartu ir savęs gelbėjimas. Bet "vidaus rūpestiai", kilę dėl vieno ar antro šeimos nario elgesio, sakysim, girtuokliavimo, neištikimybės ir pan., šeimas ardo. Prof. Hill sako, kad šeimų nesklaidumams įveikti gali padėti atvirai rodomas jos narių prisirišimas, draugystė tarp tėvų ir vaikų, demokratiškai daromi sprendimai šeimos klausimais ir buvusių nesklaidumų patyrimas. Nėra kalbos, kad šeimos narių fizinė sveikata yra svarbus veiksnys nesklaidumams pašalinti.

Vyras turi būti senesnis už žmoną. Išgalvotas dalykas. Amžiaus skirtumas nėra svarbiausias šeimos darnumo pagrindas. Geriausia, kad nėra skirtumo ar kad jis nėra didelis.

Uošviai ardo laimingas vedybas. Tokios taisyklės nėra. Buvo ištirta laimingos poros 409. Iš jų 10% buvo bloguose santykiuose su savo uošviais. Kitą vietą buvo ištirta 250 šeimų, kurios su savo giminėmis turėjo rimtų nesusipratimų bet pačios gyveno laimingai. Žinova! mano, kad vedybų likimas nepareina nuo uošvių ar kitų gimininių spaudimo, o nuo pačių vyrų ir žmonos jausmų vienas antram.

Greitos vedybos nelaimingos. Ir čia tėra dalis teisybės. Vienas tyrinėjimas yra parodęs, kad pusė persikyrusių buvo susizadėję metus ar mažiau, o antra pusė metus ir daugiau. Ilgas susizadavimas nėra labai svarbu vyrui, bet, atrodo, svarbesnis moteriai. Daug kas mano, kad po ilgesnio susizadavimo vedybos yra pastovesnės, bet jie pripažįsta, kad ir po trumpos pažinties susituokus galima gyventi laimingai.

Kur beieškotume šeimų nesklaidumų priežasčių, visuomet turėtume atsiminti, kad šie veiksniai padeda šeimai laimingai išlikti:

Kai vyras ir žmona jaučiasi esą lygiai išsilavinę; kai jie dalinasi savo veiklos, ypač namuose, džiaugsmiais; kai šeimoje yra demokratiški santykiai—vyras ir žmona dalinasi lygia atsakomybe vaikus auklėjant, šeimos biudžetą tvarkant ir tt.

Louisianas valstijoje įsigalėjo įstatymas, kuris nuskaltimu laiko turėti daugiau ne vieną neteisėtą (pavainikį) vaiką. Tokių vaikų tėvas ar motina baudžiami iki \$1,000 ar metus kalėti.

A. A.

1958 m. birželio 3 d. mirusiam

STEPONUI USELIUI ATMINTI

Toli už upės, lygioj žalumoj,
Kapinės snaudžia gėlėtoj lankoj.
Medeliai jauni ten nuo vėjo siūbuoja,
Paukšteliai margi giesmeles ten dainuoja.
Paminklai akmens, balti kryžiai, kapai,
Ten Stepas Uselis ilsis amžinai.
Pabaigęs kelionę pasaulio vargų,
Atrado ramybę tarp šaltų kapų.
Nors kapo lankyti kasdien negaliu,
Bet prisiminimą širdyje turiu.
Nunešiu gvazdikų, rūtelį priskynus,
Aukosiu giesmelę iš jausmų nupynus.
Kol šalta žemelė mane nepriglaus,
Tol mano širdis vis ilgėjimai jaus.

M. B. U.

IDOMIOS ir NAUDINGOS KNYGOS
Pačiam Skaityti ir Kitam Dovanoti

- LIETUVA BUDO.** Stepono Kairio labai vaizdingai ir idomiškai parašyti atsiminimai, kaip Lietuva kėlėsi iš miego, geriausia dovana kiekvienam, geriančiam kietą viršelį, iliustruota, 416 puslapių, didelio formato. Kaina ... \$5.50
- DIENIJANT.** "Knygnešio karaliaus" sūnaus Kipro Bielino idomiūs atsiminimai, 464 psl., kaina ... \$6.00
- 1905 METAI.** Kipro Bielino atsiminimų antroji dalis, 592 puslapiai, kaina ... \$6.00
- SVILGNSIS I PRAEITĮ.** K. Žuko idomiūs atsiminimai, 477 psl., kaina ... \$5.00
- PASALIO LIETUVIŲ ŽINYNAS** parašė Anicetas Simutis, daugybė žinių lietuvių ir anglų kalbomis apie lietuvių visame pasaulyje, 464 psl. Kaina ... \$6.50
- LIETUVIŲ DAINOS AMERIKOJE** surinko ir suredavo Jonas Balys, 472 dainos su gaidomis. Angliška duotas kiekvienos dainos turinys, todėl tinka dovanoti ir lietuviškai nekalbantiems, 132 puslapiai, kaina ... \$5.00
- MAZOJI LIETUVA** parašė M. Gimbutis, J. Gimbutis, J. Lingis, J. Balys ir J. Zilevičius, 326 psl., kaina ... \$5.00
- LENGVAS BŪDAS ĮSMOKTI ANGLISKAI.** Geriausias vadovėlis pradedantiems angliskai mokytis. duoda ištara, angliškus patal. bėjimus. Kaina ... \$5.00
- MARLBOROUGH'S LITHUANIAN SELF-TEUGHT.** M. Inkinė, geriausias vadovėlis lietuvių kalbos mokytis angliskai kalbantiems, 141 psl., kaina ... \$1.25
- DEMOKRATINIO SOCIALIZMO PRADAI.** Populiari ir naudinga knyga šių dienų klausimams spręsti. Kaina ... \$0.50
- MISKAS ATEINA RUDUO.** Marjūs Katiliškio romanas, 514 psl., kieti viršeliai Kaina ... \$5.00
- NEMUNO SŪNĖS.** Andriaus Valucko romanas iš 1935 metų Suvalkijos ūkininkų sukilimo prieš Smetonos diktatūrą. Pirmą dalis 330 psl. Kaina ... \$3.00
- NEMUNO SŪNĖS.** Andriaus Valucko romano antroji dalis, 426 puslapiai, kaina ... \$4.00
- LIETUVIŲ LIAUDIES MENAS.** Jo meninių formų plėtojimosi pagrindai. Paulius Galaunė, didelė knyga su daugybe paveikslų, gerame popieriuje. Kaina ... \$8.50
- SLAURUOJU TAKELIU.** K. B. Kriaučiūno atsiminimai iš Lietuvos ir iš Amerikos lietuvių gyvenimo. 178 psl., kaina ... \$2.00
- TIKRA TEISYBĖ APIE SOVIETŲ RUSIJĄ.** arba komunistų diktatūra faktų šviesoje. Trumpa bolševizmo istorija ir valdymo praktika. Labai daug informacijų, 96 psl. Kaina ... \$0.50
- NEPRIKLAUSOMOS LIETUVOS PINIGAI.** parašė Jonas Karys, labai daug paveikslų, 255 psl. gera popiera. Kaina ... \$5.00
- AR ROMOS POPIEŽIUS YRA KRISTAUS VIETININKAS?** Parašė kunigas M. Valadka. Svarbu susipažinti. Kaina ... \$1.20
- MILŽINO PAUNKSMĖ.** Balio Sruogos trilogijos istorijos kronika, 73 psl., didelio formato. gera popiera, kaina ... \$2.50
- KODEL AŠ NETIKIU Į DIEVĄ?** Atvira nuomonė, idomiūs argumentai. Kaina ... \$0.20
- ANGLI-LIETUVIŲ KALBŲ ŽODYNAS.** virš 20,000 žodžių, 368 puslapiai, kaina ... \$4.00
- ŽEMAIČIŲ KRIKSTAS.** P. Abelkio istorinis romanas iš žemaičių krikšto laiko, kieti apdarai ... \$3.50
- ŽEMĖ DEGA.** J. Savicko karo metų (1939-1945) užrašai. Pirmoji dalis 453 psl. Kaina ... \$4.50
- ŽEMĖ DEGA.** J. Savicko užrašų antroji dalis, 414 psl. kaina ... \$4.50
- SOCIALIZMO TEORIJA.** Trumpai ir aiškiai parodo, kaip keitėsi visuomenės santvarka ir kodėl ji dar keisis. Kaina ... \$25 Ct.
- ISĖJUSIEMS NEGRIZTI.** M. Katiliškio meistriskai aprašymas, kaip karui einant, prie galo tiksliai lietuvių bėgo į Vakarus nuo rusų "vadotojų", 536 psl. Kaina \$5.00
- SUZADĖTINĖ.** J. Titinio 15 trumpų pasakojimų, 180 psl. Kaina ... \$2.00
- BARABAS.** Paer Lagerkvisto istorinė apysaka, laimėjusi Nobelio premiją. Kaina ... \$2.25
- ŽEMAITES RASTAI.** Garsiosios mūsų rašytojos pirmojo karo metu Amerikoje parašyti vaizdeliai su rašytojos paveikslu, 128 puslapiai, kaina ... \$0.50
- LIETUVIŲ KALBOS GRAMATIKA.** Parašė dr. D. Pilka. Pritaikinta Amerikos lietuviams, 144 puslapiai, kaina ... \$1.00
- CEZARIS.** Mirko Jesulio romanas trijose dalyse, kiekviena dalis po \$2, arba visos 3 dalys ... \$6.00
- NAUJA VALGIŲ KNYGA.** parašė M. Michelsonienė, 250 įvairių lietuvių ir kitų tautų valgių receptų, 132 puslapiai, kaina ... \$1.25
- POPIEŽIAI IR LIETUVA.** kunigo M. Valadkos parašyta knyga, 250 puslapių, kaina ... \$2.50
- A KISS IN THE DARK.** J. Jazmino anglų kalba sodrus vaizdeliai. Kaina kietais viršeliais \$2.00, o minkštais viršeliais ... \$1.00
- ATLAIDU PAVESYJ.** P. Abelkio romanas iš žemaičių Kalvarijos praeities, 467 psl. Kaina ... \$4.00
- VISUOTINIS TVANAS.** Ar galėjo toks trvanas būti ir ką apie tai sa. ko mokslas? Kaina ... \$25 Cnt.
- SOCIALDEMOKRATIJĄ IR BOLŠEVIZMĄ.** Pagal Kautskį, naujausiomis žiniomis papildyta tuo klausimu knygtė. Kaina ... \$25 Cnt.
- SOCIALIZMAS IR RELIGIJA.** Parašė E. Vandervelde, vertė Vardūnas. Kaina ... \$25 Cnt.
- TAVO KELIAS Į SOCIALIZMĄ.** Parašė Leonas Blumas. Trumpas socializmo aiškinimas. Kaina 25 c.
- JUOZAS STALINAS.** arba kaip Kaukazo išpopis buvo pasidavęs Rusijos diktatoriui. Kaina 25 Cnt.
- DEL LAISVOS LIETUVOS.** Lietuvos socialdemokratų rasti del bolševikų okupacijos ir teroro Lietuvoje. Kaina ... \$25 Cnt.
- LIETUVOS SOCIALDEMOKRATŲ PARTIJOS PROGRAMINIS GALV. RĖS.** 32 psl., kaina ... \$25 Cnt.
- VLIKO GRUPIŲ KOMISIJOS PRANEŠIMAS.** arba kodėl mūsųose nėra vienybės, 80 psl., kaina ... \$1.00
- SENOVOS LIETUVIŲ PINIGAI** nuo seniausių laikų iki Lietuvos nepriklausomybės galo 1795 metais. Parašė Jonas Karys, daugybė paveikslų, 396 psl., geras popierius, kaina ... \$10.00
- ALTORIŲ SESELY.** V. Putino-Mykolaicio romanas trijose dalyse. Autorius, pats buvęs kunigas, aprašo, kaip kunigas Vasaris išsivadavo kunigystės del moterystės. Visos trys dalys įrašos į vieną knygą, kieti viršai, 691 puslapis, kaina ... \$6.00.

Užsakymus ir pinigus prašome siųsti šiuo adresu:

KELEIVIS

636 E. Broadway — So. Boston, Mass.

VIETINĖS ŽINIOS

PARENGIMŲ KALENDORIUS

Liepos 17 d. S. Dariaus posto legionierių piknikas Romuvos parke Brocktone.

Liepos 31 d. Lietuvių Darbinių Draugijos 21 kuopos gegužinė North Eastone.

Rugpjūčio 7 d. Minkų radijo gegužinė Romuvos parke Brocktone.

Rugpjūčio 21 d. Balso gegužinė Romuvos parke, Brocktone.

Rugsėjo 25 d. Moterų legionierių banketas Lietuvių Piličių Draugijos maž. salėje.

Spalio 9 d. L. Bendruomenės banketas Lietuvių Piličių Draugijos didžiojoje salėje.

Spalio 23 d. BALF'o banketas Lietuvių Piličių Draugijos didžiojoje salėje.

Spalio 30 d. Skautų Tėvų Komiteto banketas Lietuvių Piličių Draugijos didžiojoje salėje.

Lapkričio 6 d. Sandaros Moterų Klubas banketas Lietuvių Piličių Draugijos maž. salėje.

Lapkričio 13 d. So. Bostono aukš. mokyklų Montrealio Lietuvių Dramos Teatras vaidina "Milžino paunksmėje." Rengia Laisvės Varpas.

Lapkričio 20 d. Lituanistikos mokyklos banketas Lietuvių Piličių Draugijos didžiojoje salėje.

Lapkričio 27 d. Liet. Bendruomenės vakaras Lietuvių Piličių Draugijos didžiojoje salėje.

Gruodžio 2 d. 8:30 val. vak. Jordan Hall Prudencijos Bičkinės koncertas. Rengia Pabaltiečių Draugija.

Piketininkas, kuris vandens žvirškio nepabugo

Kas birželio 18 d. buvo Pabaltijo pagrobimo 20 metų sukakties minėjime Donnelly teatre, tas ten matė kalbant jauną lenką Josef Mlot-Mroz iš Salem, Mass.

Jis Poznanės sukilimo 4 metų sukakties dieną nutarė piketuoti Sovietų ambasadą Washingtonė. Pirma ambasados pareigūnai nurodė jį geruoju įtikinti pasišalinti, bet tas nieko nepadėjo. Tada jie paleido jį į vandens žvirškį, bet Mroz šypsodamas kokią 10 minučių sten-gėsi išvengti žvirškio srovės. Ar ilgai jis būtų tą gimnas-tiką daręs, sunku pasakyti, bet įsikišo policija ir jį pašalino, nes draudžiama demonstruoti arčiau kaip 500 pėdų nuo ambasadų.

Šį ketvirtadienį geras koncertas

Šį ketvirtadienį, liepos 7 d. 8:30 val. vak. Sanders teatre (Cambridge) bus koncertas, kurio programoje yra ir komp. Jeronimo Kačinsko simfoninė fantazija. Ją atliekant orkestrui diriguos pats kompozitorius. Ko didesniai lietuvių būriui reikėtų ateiti į šią gerą koncertą. Jie turės didelio džiaugsmo ir kartu gausus savųjų atsilankymas bus didelė dvasinė parama kompozitoriui kurti kultūrinės vertybes, kurios patraukia ir nelietuvius.

Viešnios iš Amsterdamo

Praeitą penktadienį mus aplankė Ona Radzevičienė su savo dukra Irena Wood ir anūku. Jos savaitę atostogavo Cape Cod dr. Norvaisienės vasarinėje "Nida" ir grįždamos į Amsterdamą, N. Y., užsuko į Bostoną. Radzevičiai yra Keleivio skaitytojai. Radzevičius labai seka lietuvių visuomeninį gyvenimą ir yra didelis spaudos mėgėjas, to dėl skait net kelis lietuviškus laikraščius. Ponia Irena Wood yra mergaitė kolegijos mokytoja, ji labai gražiai kalba lietuviškai.

Mirė Stanislovas Čepulis

Sekmadienį birželio 19 d. mirė Stanislovas Čepulis, senas Bostono gyventojas. Jis palaidotas penktadienį birželio 25 d. iš Borisewičiaus koplyčios. Laidotuvis rūpinosi policija, nes giminės nepasiekė. Velionis Stanislovas buvo kilimo nuo Kuršėnų, čia Amerikoje jis turi seserį Antaniną Bardauskienę, kuri gyvena Medway, Mass. Yra ir sesers vaikai Bardauskai. Velionis buvo 70 metų. Velionis paskutiniu laiku gyveno Bostone, 1895 Washington St., turto jokio nepaliko.

Atsiimkite laimėjimus

SLA 2-os Apskrities gegužinėje birželio 26 d. Romuvos parke dovanas laimėjo šie numeriai: 1-mą—\$15 Nr. 1765; 2-rą—\$10 Nr. 818 V. Klemka iš Arlington, Mass. ir 3-čią—\$5 Nr. 2302 L. Petkevičius iš Draught, Mass.

Laimikius prašome atsiimti iš Apskrities sekretoriaus J. Gedminto, gyv. 15 Mt. Ida Rd., Dorchester, Mass., pristacius laimėjimo korteles.

SLA 2-os Apsk. Valdyba

KUR GERIAUSIAI PAILSETI PER ATOSTOGAS

Garsiam CAPE COD—OSTERVILLE, Mass., kurorte, prie atviro Atlanto Long-Beach pliažo, pušų pavėsyje, gražioje lietuviškoje vasarvietės vietoje

"AUDRONE"

87 EAST BAY ROAD, OSTERVILLE, CAPE COD, MASS. TEL. GA 8-8425

Ištaigingą vilą, erdvius kambarius • Gražius privatus 2 akry pušynas-parkas • Šiltos Golfstomo srovės, atvira jūra pliažas 5 min. pėsčiom • Rami aplinkuma, daug vietos poilsiui ir žaidimams • Geras lietuviškas maistas ir malonus patarnavimas.

VILA JAU ATIDARYTA

Lietuviai savininkai Dr. Ed. ir Marija Jansonai maloniai kviečia atvykti. Kreiptis:

ANDRONE-JANSONAS 87 East Bay Road

OSTERVILLE, CAPE COD, MASS.

Naujas Telefonas: GARDEN 8-8425

KAIP BUS SKRAIDANT ERDVĖJE?

Du Amerikos mokslininkai, dr. Ralph Levine ir dr. Jack Kraft (dešinė), apžiūrėja modelį "besvorinio" kabineto. Jei žmonės skraidys erdvėje, jie turės mokytis gyventi besvoriniame stovyje, todėl jau dabar pradedama aiškinti, kaip žmogus galės gyventi be žemės traukimo, be viršaus ir apačios erdvių platybės. Tik patyrimas gali parodyti, kiek ilgai žmogus gali besvoriškumą išlaikyti.

MAIKIO IR TĖVO KRAITIS

Mūsų skaitytojai, atsiunčiamai prenumeratą, atsiuntė Maikiui su Tėvu dovanų:

Mr. & Mrs. J. Einikis iš Aliquippa, Pa. atsiuntė \$6.00.

J. Vitkūnas iš Long Branch, Ont., Canada, atsiuntė \$5.00.

Po \$2.00: Joe Wainkow iš Sacramento, Calif.; Geo. Marcinka iš Seymour Conn.; A. S. iš Saratoga Springs, N. Y. ir J. Butkus iš Chicago, Ill.

Po \$1.00: Geo. Semsis iš Lawrence, Mass.; Paul Petronis iš Central Falls, R. I.; S. Alinauskas iš Rockford, Ill.; B. Umbrasas iš Detroit, Mich.; M. Ma-lianka iš Brooklyn, N. Y.; Mrs. Anna Bugaris iš Chicago, Ill.; S. Yokubaitis iš Shenandoah, Pa.; Alex. Liausedis iš Tabor, Alta. Canada; W. Zabarauskas iš Elizabeth, N. J.; A. Swedarsky iš Detroit, Mich.; Mrs. A. Kauras iš Brockton, Mass.; P. Samawitz iš Wyandotte, Mich.; V. Gužauskas iš Vanderhof, B. C., Canada; A. Jankauskas iš Chicago, Ill.; Mrs. F. Sirutis iš San Diego, Calif.; Mrs. H. Tunkevičienė iš Kearny, N. J.; Wm. Ramieka iš W. Boylston, Mass.; Joseph Green iš Orange, Conn.; Ch. U. iš So. Boston, Mass.; Mrs. Helen Katin iš W. Lynn, Mass.; John Snider iš No. Chicago, Ill.; Paul Gakus iš Phila., Pa. ir Vl. Klemka iš Arlington, Mass.

Po 50 centų: V. Vaškelis iš Toronto, Canada; P. Žemaitis iš Edran, Man., Canada; Mrs. Eva Diringis iš Lewiston, Maine; M. Baltrušaitis iš Grand Rapids, Mich.; B. Mender iš Har Ford Mills, N. Y.; J. Savage iš Bridgeport, Conn.; J. Shkainitis iš Waterbury, Conn.; ir S. Tatarunas iš Hudson, Mass.

Visiems, atsiuntusiems laikraščiu aukų, nuoširdžiai dėkojame.

Keleivio Administracija

FREE

On The Job Trial "PORTER CABLE CO" SYRACUSE, N. Y. Heavy duty builders saw. Finest on the market. Ask in your hardware. Rev. J. BALTRUNAS Cobleskill, N. Y.

Vedybos

Vedybų tikslu noriu susipažinti su lietuviu moterimi. Vienam sunku gyventi, o pas mus nėra lietuvių. Atsakysiu ir rimtus laiškus. Rašykite: John Zig 4927 West Commerce St. San Antonio, Texas

Vedybų tikslu noriu susipažinti su vyru apie 60-70 metų. Prašom rašyti: Mrs. Nellie Ziamer c/o Mary Lasky 268 Grove School Rd., Brooktondale, N. Y.

DRUGIO LIGA NENUGALĖTA

Siltųjų kraštų gyventojus kankina biau malarijos (šlapdrugio) liga. Ten daug žmonių ji į kapus nuvaro.

Ją sukelia tam tikros rūšies uodai, to dėl pirmoji kovos priemonė su ta liga — išnaikinti tuos uodus.

Jungtinių Tautų sukurtoji Pasaulio Sveikatos Organizacija įvairiais būdais jau išvalė nuo ty uodų plotus, kuriuose gyvena 46 milijonai žmonių, bet dar 83 milijonams kitų kraštų gyventojų malarijos grėsmė nėra pašalinta.

SKAITYTOJŲ BALSAS

Mielas Keleivi, Keliauk, nesustok! Lietuvos laisvės lauk, už ją kovok! Keleivui ilgiausių metų linki

Edward Butkus

Chicago, Ill.

NAUJOS KNYGOS

GINTARAS, Chicago Aukštesniosios Lituanistikos Mokyklos 1960 metų metraštis, 76 psl., redagavo 6 mokinių redakcija, globojant mokytojus D. Veličkai ir A. Dunduliu. Mokyklos Tėvų Komiteto leidinys Nr 4. Kaina napažymėta.

Tame leidinyje yra 31 mokinio rašiniai įvairiausiomis temomis. Vis tai gražių pastangų pirmieji daigeliai. Kas žino, gal nevienas jame savo plunksną bandęs vėliau išaugo dideliu rašytoju, mokslininku, dailininku ir t. t. Sveikintini metraščio puoselėtojai, sėkmės ateityje, nes jis žadama kasmet leisti ir jau telkiamos lėšos, kurias galima siųsti šiuo adresu: A. Pakalniškis, 3948 So. Artesian Ave., Chicago, Ill.

Metraštyje yra daug nuotraukų: Mokytojų, abiturientų (35), jis papuoštas gausiomis mokinių V. Binkytės ir A. Bičiūno užsklandomis.

LIETUVIŠKI MALDYKLŲ VARDAI

Džiugu, kad lietuviai liuteronų savo maldyklas (bažnyčias) lietuviškai vardais pavadina. Tokių žinau dvi:

Čikagoje jie turi Tėviškės maldyklą, kurią tvarko kun. Ansas Trakis, o Detroito jų maldyklą pavadinta Vilties vardu. Ten kunigaivja kun. Jonas Dumpis.

Ir amžiu pralikus, kai lietuvių kalbos čia nebebus girdėti, maldyklas lietuviškai vadas bylos, kad čia lietuvių būta.

Bet už tai nežinau nė vienos katalikų bažnyčios, kuri būtų pavadinta lietuviškai vardu.

Grynas lietuvis

IESKANTIEMS POILSIO IR RAMUMO

"TRAKAI"

prie ežero su valstybės tvarkomu pliažu, yra geriausia vieta. Patogūs kambariai; šiltas, šaltas vanduo, dušai. Valgį galima patiems gamintis ar gauti vietoje.

J. Paknys Box 126 Thompson, Conn.

Telefonas: WALNUT 3-2836

Kas skaito rašo, duonos nepašo ir FRANK LAVINSKO AMERIKOS LIETUVIŲ LAIKRAŠČIAI 1879-1955 knyga užsisako! Įdėk į voką 3 dolerius, aiškiai savo adresu parašyk ir tą įdomią knygą gausi. O jei įdėsi dar du dolerius, tai priedu gausi "ANGLIAKASIŲ ATSIMINIMAI." Mano adresas toks: Frank Lavinskas, 4141 46th St., Long Island City 4, N. Y.

Susivienijimas Lietuvių Amerikoje

Jungia lietuvių bendram lietuviškam darui, sukleja tautinį solidarumą, rūpinasi išlaikyti lietuvių ir remia kovas dėl Lietuvos laisvės ateičiai.

SLA GYVYBES APDRAUDA IKI \$10,000.

SLA—TAUPOMOJŲ APDRAUDA IKI \$10,000 dešimčiai ir dvidešimčiai metų ypatingai naudinga jaunimui. Po 10 ar 20 metų apdraudęs gauna pilną apdraudus sumą.

SLA—mažamečių apdrauda—rimtas aprūpinimas ateitai.

SLA—SVEIKATOS ir NELAIMINGŲ ATSIDIKIMŲ apdrauda duoda pašalpos iki \$325 į mėnesį.

SLA apdrauda—SAUGI, NELIECIAMA ir NEPRARASTINA. SLA nariu galima būti nuo gimimo dienos iki gilios senatvės.

Daugiau žinių apie SLA darbus ir apdraudas galite gauti SLA kuopose, kurios yra visose žymesnėse lietuvių kolonijose ir SLA Centre Rašykite tokiu adresu:

Dr. M. J. VINIKAS

307 West 30th Street, New York 1, N. Y.

NUODINGI LŪPŲ PIESTUKAI

Maisto ir vaistų priežiūros įstaiga uždraudė vartoti lūpų piestukams gaminti 14 spalvų medžiagas, kurios esančios nuodingos. Tai daugiausia šviesios spalvos—geltona, oranžinė, raudona.

Bet kosmetikos fabrikantai aiškina, kad tos medžiagos mažais kiekiiais nėra nuodingos ir to dėl greičiausiai minėtos įstaigos uždraudimą apskus teismui. Koks bus teismo sprendimas, pamatysime.

Pakalbinkim draugus ir kaimynus užsakyti "Keleivį." Kaina metams tik \$4.00

PARDUODAMI NAMAI

Naujas (4 metų) namas, 5 kamb., vonia, elektra, 1 1/2 akro žemės, garažas 2 mašinoms arba dirbtuvė. 10 mylių nuo Ithaca, N. Y. Kaina \$5,500. Mrs. Mary Lasky R. D. No. 1 Brooktondale, N. Y.

VIETA PENSININKUI

Pensiją turintis asmuo ar pora vedusių kviečiama nuolatinei apsigyventi ant gražios farmos. Rėndos nemokės. Kreiptis: Rev. Joseph Baltrunas P. O. Box 213 Cobleskill, N. Y.

TRUKZOLIS

Trukzolių šaknis nuo patrikimo, po krūtine skaudėjimo, palengvina atkosėjimą, suteikia praktiškumą ir priduria geresnį apetitą. Svaras \$3.00.

Laukinių žemuogių Lapai nuo kruvino viduriavimo, naktinių prakaitavimų, gydo užsi-senėjusias žaizdas ir valo kraują. Svaras \$2.00.

Mes nesiuočiame per C. O. D.

Alexander's 395 Broadway South Boston 27, Mass.

MIELI AMERIKOS LIETUVIAI!

Lankydami Montrealyje nepraleiskite progos užėiti į D. L. K. VYTAUTO KLUBĄ — 2161 St. Catherine St. East, kuriame atsisavinsite pasirinktais gerimais, susipažinsite su vietos lietuvių ir tuo pačiu paremsite virš 50 METŲ veikiančią lietuvišką užėigą. Maloniai kviečiame! Užėiga atidara kiekvieną dieną nuo 1 val. iki vėlybos nakties. Klubas Valdyba

VAISTUS Į LIETUVĄ

ir į VISUS KRASTUS už GELEŽINĖS UŽDANGOS. Mes siunčiame kasdien. Pristatymas garantuotas. Atsiųskite mums laiškus ir receptus iš senojo krašto, arba užleiskite asmeniskai.

VERNON DRUG, INC. J. P. BUNICKAS, Reg. Ph. sav. 100 MILLBURY STREET, WORCESTER, MASS. 46 metai aprūpina Worcesterį ir apylinkę vaistais.

MES ATLIEKAME...

VISOKIUS SPAUDOS DARBUS

Jei Jums reikia —

- Biznio kortelių
- Spausdintų vokų
- Laikams antgalvių
- Programų ar plakatų
- Bet kokių pramogai bilietų
- Draugijoms įstatų ar blankų

"Keleivio" spaustuvi padarys Tamstoms viską ir prisijus. Prašome kreiptis šiuo adresu:

"KELEIVIS"

636 E. Broadway, So. Boston 27, Mass.

Vietinės žinios

D. PILKĄ PALLYDEJUS

D-ro Domininko Pilkos lusi žmona rado jį laiptų apačioje gulintį be žado. Tuoju buvo pašauktas dr. Landzius - Seymour, Pilkos kaimynas ir geras draugas, kuris greitai nuvežė jį ligoninėn. Jam mirus, ligoninė padarė lavono skrodimą. Velionis palaikai buvo pašarvuoti D. Zalesko koplyčioje birželio 30 d. palaidoti.

DR. D. PILKA

Šiuos žodžius rašančiam D. Pilką teko pažinti 1920 metais New Yorke. Jis tada dar nebuvo daktaras. Tai buvo aukšto ūgio, laibas, inteligentiškos išvaizdos jaunas vyras. Ameriką jis buvo atvykęs 1909 m. Velionis gimė 1888 m. rugsėjo 27 d. Galų kaime, Balininkų valsč., Ukmergės apskr. kalvio šeimoje. Jis buvo vyriausias sūnus, o viso labo toj šeimoj gimė ir užaugo 5 berniukai ir 4 mergaitės. Dabar gyvųjų tarpe bėra 2 broliai - jauniausias Petras Bostone ir antras Lietuvoje. Ten gyvos yra ir 3 seserys, ketvirtoji - Lukienė prieš kelerius metus mirė Hartforde.

Paliko velionis ir jauną žmoną Albina, kurią buvo vedęs prieš 10 metų. Apie velionies visuomeninį vaidmenį daug negalima pasakyti, nes politiko-je veikliai nedalyvavo, nors buvo laisyvų pažiūrų ir artimas socialdemokratų i-

deologijai, tačiau prie LSS or-cijos neilgai tepriklausė. Priklausė tik prie SLA ir, rodos, prie vietos daktarų sambūrio. Buvo labai ramus būdo, negėrė, nerūkė, tačiau draugiją mėgdavo ir, kol buvo nevedęs, dažnai suruošdavo ištaiinguos savo namuose draugiskų vakarėlių su užkandžiais.

Velionis labai mėgdavo spaudą, rinkdavo knygas ir laikraščius, ir pats yra nemaža čia įnešęs. Jis paruošė ir išleido Lietuvių Kalbos Gramatiką, ir išleido (off-seto būdu) didįjį A. Lallo lietuvių anglų ir anglų lietuvių kalbų žodyną, kurio senesnioji A. Olševskio laida buvo jau išsibagusi. Šis darbas jam nepigiai kainavo.

Kai sirgo Jurgis Gegužis, dr. Pilka jį prižiūrėdamas prikalbino, kad, darydamas testamentą, jis užrašytų savo palikimo dalį Vytauto Didžiojo Universiteto medicinos skyriui, jeigu Lietuva bus laisva; o jeigu per penkerius metus ji laisvės neatgaus, tai tą palikimą atiduoti vietinei mokslo įstaigai, Massachusetts Institute of Technology. Taip ir padaryta.

D-ro Pilkos gyvenimo pradžia Amerikoje buvo labai varginga. Norėdamas šviesinės ateities, stengėsi įsigyti medicinos daktaro mokslą. Nors tais laikais mokslas nebuvo toks brangus, kaip šiandien, bet ir dolerį buvo sunkiau gauti. Jeigu ne geros širdies žmonės, jis vargiai būtų savo tikslo pasiekęs. Bet jį parėmė sesuo, J. Gegužis, dr. A. Kapočius ir kiti.

Pilką medicinos mokslą pabaigė 1929 m. ir valstybinius kvotimus išlaikė, bet nelengva buvo pradėti gydytojo praktiką. Senesni daktarai žiūrėjo į jauną praktikantą kreivomis. Kurentas! Ir buvo skleidžiamos kalbos, kad jis neturįs dar reikalingo patyrimo, menkas esąs daktaras ir tt. Nemaža jam kenkdavo ir tai, kad jis nenorėjo veidmanauti: būdamas laisvų pažiūrų, į bažnyčią jis neidavo "pasirodyti", kaip tai daro kiti profesionalai. Jo dalykai pagerėjo tik karo metu, kai daug daktarų buvo paimta armijon ir jau sunku būdavo gydytojų susirasti. Dr. Pilka dabar jau nespėdavo visų ligonių aptarnauti. Ir žmonės įsitikino, kad jis geras gydytojas. Dr. Pilka įsigijo geriausioj South Bostono vietoj puikų mūrinį namą, o vėlesniais laikais ir poilsio namus seneliams. Deja, netikėta mirtis padarė viskam galą.

S. Michelsonas

PRANESIMAS

Globe Parcel Service, kurios vedėjas yra J. Adomonis, praneša siuntėjams, kad užpirtas didesnis kiekis prekių dar pigesniais kainomis negu iki šiol, ir jos bus parduodamos savikaina (norintieji galės patikrinti pirkimo sąskaitas), nes ši įstaiga nėra suinteresuota turėti pelno iš parduodamų prekių.

Šiuo būdu siuntėjams susitaupys daug išlaidų. Galima pasirinkti įvairių vilnonių, rajano, taftos medžiagų, import. impilams medžiagų, megztinių, itališkų kilimų ir lovoms užtiesalų, skarelų ir kt.

(Skelb.) (—)

Keisti dalykai dedasi

Kur vargas, badas, trėmimai siaučia, ten lietuvis lietuviu palieka, o kur laisvė ir pakankamai medžiaginių išteklių, ten daug kas pradeda savo tėvynę užmiršti.

Štai birželio 12 ir 19 dienomis Laisvės Varpo radijas labai gražiai minėjo mūsų brolius ir sesis išvežimą į vergų darbus. Programos besiklausant asaros birėjo. Ji atgaivino anų baisių dienų prisiminimą, sustiprino pasiryžimą nenuleisti rankų, kol žiaurūs mūsų krašto pavergėjas nebus iš ten išvytas.

Vėliau klausiu savo pažįstamų, ar klausėtės. Ir vienas ir kitas atsako, kad neįsitraukę, nes pramiegoję.

Liūdna, kad mes jau taip greit pradėjom miegoti tada, kada reikia budėti.

L. V. Klausytojas Tamošius

Vyksta į SLA seimą

I liepos 11 d. Pittsburghe prasidėsianti SLA deimantinį seimą iš Bostono vyksta Margareta ir Stasys Michelsonai, W. ir O. Amsie, Antanas Andriulionis, Vincas Anesta, Antanina Mockienė, Jadvyga Tumavicienė, Aleksandras Chaupikas ir kt. delegatai.

BUTAS NUOMAI

So. Bostone, 272 Gold St., nuo liepos 1 d. išnuomojamas 6 kamb. butas su patogumais, pirmame aukšte. Apžiūrėti galima bet kada, o savininkas matyti galima po 5 val. vak ten pat II aukšte. (27)

LAISVĖS VARPAS

Naujosios Anglijos Lietuvių Kultūrinė Radio Programa
V-KOX, 1139 kili eilėlių
Framingham, Mass.
Sėkmadieniai.
nuo 8 iki 9 val. ryto

VEDEJAS—P. VISCINIS
47 Banks St.
BROCKTON 18, MASS.
Tel. JUNiper 6-7209

TAUPLYK DAUG \$\$\$\$ JOSŲ KURO IŠLAIDOSE
Turėdamas gerą, automatišką aliejaus pečių (burnerį) visiskai įrengtą su visomis kontrolėmis ir 275 gal. aliejaus tanku
UŽ SPECIALINĘ KAINĄ \$275.00

GERIAUSIAS ALIEJUS KURUI
14 CENTŲ UŽ GALIONĄ

24 Valandų nemokamas aliejaus pečių aptarnavimas visiems mūsų reguliariškiems aliejinio kuro kostumeriams

FORTUNA FUEL CO.

45 DORSET ST., DORCHESTER
Naktį, Sėkmadieniai ir šventadieniai SAUKIT
Nauji silto oro, garo ir karšto vandens boileriai įtaisomi iš pagrindų.
NEMOKAMAS ĮKAINAVIMAS

The Apothecary
Lietuviška Ti kra Vaistinė

Parduodame tikiai vaistus, išpildome gydytojų receptus ir turime visus gatavus vaistus.
Turime vaistų ir vitaminų persiuntimui į Lietuvą ir kitus kraštus, kaip peniciliną, streptomiciną, rifimolą, ir vaistų nuo reumatizmo, atracijo, strėnų gėlimo ir kitų ligų. Jei reik vaistų—eikite į lietuvišką vaistinę.
Sav. Emanuel L. Rosengard, B. S. Reg. Pharm.,
382a W. BROADWAY, tarp E ir F gatvių, SO. BOSTON.
Telefonas AN 8-6020
Nuo 9 ryto iki 8 val. vak. išskyrus šventadienius, ir sekmadienį.

DIDŽIAUSIA SIUNTINIŲ PERSIUNTIMO ĮSTAIGA NAUJOJOJ ANGLIJOJ
GLOBE PARCEL SERVICE, Inc.
390 West Broadway, So. BOSTON 27, Mass., Tel. AN 8-8764
Persiunčiame Jūsų sudarytus siuntinius į LIETUVĄ ir VISAS kitas Rusijos valdomas aritis.

Is naujų rūbų, avalynės, medžiagų, maisto, vaistų ir kitko. Visas išlaidas ir SSSR muitą apmoka siuntėjas.

VAISTUS, MEDŽAGAS, ODAS GALIMA SAVIKAINA PIKTTI MŪSŲ ĮSTAIGOJE. PRASYKITE MŪSŲ KATALOGŲ!

Is toliau siųskite siuntinius mūsų viršų nurodytu adresu. Įdėkite daiktų sąrašą ir aiškūs siuntėjo ir gavėjo adresus. Mes, siuntinį perkavę, pranešime Jums, kiek kainuoja persiuntimas.

Atsiųsti paštą siuntiniai paruošiami greičiausiu laiku.

Dabar galima siųsti iki 44 svarų paketus, jei siunčiamieji daiktai tel. na dežėje, kurios dydis yra 15 x 15 x 12 colių. Oro paštą galima siųsti iki 22 svarų siuntinius.

ISTAIGA LIETUVIŠKA, KREIPKITES LIETUVIŠKAI
Visi siuntėjai įsitikino, kad mūsų įstaiga greičiausiai patarnauja ir persiunčia siuntinius. SIUNTINIAI APDRAUSTI.
Siunčiame su INTURISTO įgaliojimais.
Siuntiniai priimami kasdien nuo 9 iki 5 val. vak., ketvirtadieniai nuo 9 val. ryto iki 7 val. vak. ir šeštadieniai nuo 8 ryto iki 2 val. po pietų.
VEDEJAS: JONAS ADOMONIS

Remia liuanistinė mokyklą
So. Bostono Lietuvių Piliečių Draugijos valdyba
Liuuanistinei mokyklai pasikyrė \$35 auką.

Penktadienį baigėsi John Hancock draudimo bendrovės agentų streikas, kuris tęsėsi pusę dienos. Bendrovė turi apie 6,000 agentų, iš kurių Bostone apie 550.

RADIJO PROGRAMA

Seniausia Lietuvių Radijo Programa Naujojo Anglijoje iš stoties WLYN, 1360 kilociklų, veikia sekmadieniais nuo 1:30 iki 2 val. diena. Perduodama: Vėliausiu pasaulinių žinių santrauka ir komentarai, muzika, dainos ir Magdūtės pasaka.

Biznio reikalais kreiptis į Baltic Florists gėlių ir dovanų krautuvę, 502 E. Broadway, So. Bostone. Telefonas AN 8-0489. Ten gaunamas ir Keleivis.

GR 9-1805 ir AN 8-9304

Dengiame Stogus

Ir Taisome Juos

Taisome, singeliuojame, dengiame aliuminijum ir dažome iš lauko sienas. Apskaičiuojame iš anksto nemokamai taisymo išlaidas. Du broliai lietuviai Charles ir Peter Kislauskai Garantuojame gerą darbą

KAIP TIK JUMS!

The Baltic Fuel Co.

dabar pristato aliejų visame Bostone
• Žemos kainos
• 24 valandų aptarnavimas.
• 20 metų patyrimas su aliejaus krosnimis
• Darome visus įrengimus
• Veltui išvalome ir aptarnaujame "burnerius".
Apsilaidymas Jums bus pigesnis, jei šiais metais šauksite
BALTIC FUEL CO.
GR 9-5590

Apsidrausk

NUO LIGŲ IR NELAIMIŲ

Draudžiame nuo polio, visokių kitokių ligų ir nuo nelaimių (ugnis, audra ir kt.) ... Visais insurance reikalais kreiptis:

BRONIS KONTRIM

Justice of the Peace—Constable
598 E. Broadway
So. Boston 27, Mass.
Tel. AN 8-1761 ir AN 8-2483

Dažau ir Taisau

Namus iš lauko ir viduje. Lipdau popierius ir taisau viską, ką pataisyti reikia. Naudoju tik geriausią medžiagą.

JONAS STARINSKAS

220 Savin Hill Ave.
Dorchester, Mass.
Tel. CO 5-5854

Charles J. Kay

LIETUVIS
Plumbing—Heating—Gas—Oil
I Gazo šilumą pakeičiu \$275
Telefonas: CO 5-5839
12 MT. VERNON STREET
DORCHESTER 25, MASS.

PAMALDOS LIETUVIAMS

EVANGELIKAMS
Kas sekmadienį, 12.00 val. So. Bostone, L ir 4th St. BA2 VYCIOJE įvyksta pamaldos lietuviams protestantams. Pamaldas laiko teologas A. JURĖ NAS.
A. Jurėnas yra Harvard universiteto doktorantas ir verčia Sv. Raštą į lietuvių kalbą.

Keleivio banketo nuotrauka
Kas nebuvo užsisakęs Keleivio suakutuvinio banketo bendros nuotraukos-fotografijos, tas gali ją gauti Keleivio įstaigoje atsiuntęs \$1.35.

Suriai ir Grietinė

Kas nori pirkti gerų šviežių surių ir grietinės (smetanos) ir kitų pieno produktų prieinama kaina, rašomi kreiptis į
Peter Akunevich
ELM STREET kampas POND ST.
HALIFAX, MASS.
(Tarp 27 ir 106 kelių)
Galima atvykti bet kada.

Bay View Realty Co

1672 DORCHESTER AVE.
DORCHESTER 22, MASS.
Tel.: AV 8-4144
Antanas JUKNEVICIUS
Bronius MIKONIS
Real Estate Brokeriai
Namų, farmų ir biznių pardavimas, paskolų išpirkimas, visokių apdrauda (insurance) namų, baldų bei automobilių, nuostolių išieškojimas gaisrai ar kitai nelaimėms.

Kas perka ar parduoda

namus, ūkius, biiznius kreipkitės į
Pranq Lambertą
REALTOR
597 E. Broadway
South Bostone
Saukit nuo 9 iki 7 val. val.:
TEL. AN 8-7031
o kitu laiku: AN 8-0699

Tel. AV 2-4026

Dr. John Repshis

LIETUVIS GYDYTOJAS
Valandos: 2—4 ir 6—8
Sėkmadieniai ir šventadieniai pagal susitarimą
495 Columbia Road
Arti Upham's Corner
Dorchester, Mass.

Tel. AN 8-2712 arba BI 4-9013

Dr. J. C. Seymour

(LANDZIUS)
Lietuvis Gydytojas ir Chirurgas
Vartoja vėliausios konstrukcijos X-RAY aparatą
pritaiko akinius
VALANDOS: nuo 2—4, nuo 7—8
534 BROADWAY
SOUTH BOSTON, MASS.

TELEFONAS AN 8-2805

Dr. J. L. Pasakarnis

Dr. Amelia E. Rodd
OPTOMETRISTAI
VALANDOS:
Nuo 9 ryto iki 6 vakaro
Trečadieniai ofisas uždarytas
447 BROADWAY
SOUTH BOSTON, MASS.

A. J. NAMAKSY

Real Estate & Insurance
409 W. BROADWAY
South Boston, Mass.
Office Tel. AN 8-0948

Ketvirtis & Co.

—JEWELERS—
Laikrodžiai-Deimantai
Papuošalai
Elektros Prietaisai
Rūpestingai taisome laikrodžius, žiedus, papuošalus
379 W. BROADWAY
SOUTH BOSTON
Tel AN 8-4649

Flood Squire

Hardware Co.
Savininkas N. J. ALEKNA
628 EAST BROADWAY
SOUTH BOSTON, MASS.
TELEFONAS AN 8-4148
Benjamin Moore Dažai
Popierios Sienoms
Stiklas Langams
Visokie reikmenys namams
Reikmenys plumberiams
Visokie geležies daiktai

Seniausia ir patikimiausia, oficialiai su INTURISTO LEIDIMU veikianti siuntinių siuntimo firma, kuri siunčia įvairios sudėties siuntinius į LIETUVĄ ir kitus rusų okupuotus kraštus

PACKAGE EXPRESS & TRAVEL AGENCY, Inc.

397 A WEST BROADWAY
SO. BOSTON 27, MASS.
Telef. AN 8-2718
643-647 ALBANY AVENUE
HARTFORD 12, CONN.
Telef. CH 7-5164

Per 14 praktikos metų įsigijo gerą vardą bei reputaciją sąžiningai ir greitai patarnaudama savo klientams. Visi mokėsiai sumokami čia ir gavėjams neteko nepamokėti.
Kviečiame aplankyti PACKAGE EXPRESS FIRMĄ ir įsitikinti didžiulių pasirinkimų įvairiausių prekių, taip pat pagedaijamų už geležinės uždaros. Parduodame 25—40% žemiau normalios kainos.
VAISTAI užsąomi be jokių receptų, oro paštą pasiekia per 10—14 dienų.
PINGUS siunčiame kursu 1 doleris lygus 10 rublių.

Štai visa eilė standartinų siuntinių:
1. Vilnonės angliskos medžiagos 2 kostiumams su pasiuntimu tik už \$29.00
2. Vilnonės angliskos medžiagos 2 kostiumams ir 1 paltui už \$39.00
3. Vilnonės angliskos medžiagos 5 kostiumams tik už \$65.00
4. Pusvilnonės medžiagos 5 kostiumams su visais priedais už \$46.00
5. Trys vilnoniai kostiumai ir 2 paltais medžiaga tik už \$55.00

Taip pat siunčiame ir standartinis maisto siuntinius.
Pagal naują iš INTURIST gautą leidimą dabar galima pasiųsti įvairius elektrinius reikmenis, kaip antai: elektrinius lygtuvus, radio aparatus, valytuvus, patefonus ir t. t. Suinteresuotieji visais reikalais prasome kreiptis į

PACKAGE EXPRESS & TRAVEL AGENCY, INC.

South Bostone, Mass. ir Hartforde, Conn.
KIEKVIENAM SIUNTINIO SIUNTĖJUI DUODAME VILTUI I PORĄ NYLONO KOJINIŲ
DARBO VALANDOS: Kasdien nuo 8:30 ryto iki 6:30 valandų vakaro.
Sėkmadieniai nuo 9 val. ryto iki 4 val. po pietų. Vedėja MYKOLAS GURECKAS